

5. Overordnet konsekvensutredning

Den overordnede konsekvensutredningen er en temabasert analyse for samlede innspill til revidert kommuneplan. Individuelle innspill er presentert med KU og eventuell ROS på innspillsnivå i kapittel fire. Gjennomgangen av innspillene i kapittel fire og oppdagede generelle tendenser fra eksisterende situasjon er drøftet opp mot foreslått revidert kommuneplan. Dette er grunnlaget for den overordnede konsekvensvurderingen. Det er sett på hvordan planen oppfyller strategimålene i kommuneplanens samfunnsdel. Strategimålene i samfunnsdelen er fordelt over temaene:

boligområder og boligbygging, næring og områder for næringsutvikling, fiskeri, sentrumsutvikling, strandsonen, folkehelse og friluftsliv, bolyst og trivselstiltak, helse og omsorg, skole og oppvekst og samferdsel og infrastruktur.

Ved gjennomgang av tema fra kommuneplanens samfunnsdel blir kommunens målsettinger, utfordringer og strategi sitert fra det opprinnelige dokumentet.

I tillegg til formulerte temasatsninger av Austevoll kommune er utfyllende tema lagt til, hentet fra forskrift om KU:

landskap, miljøvern, samfunnssikkerhet, landbruk, barn- og unges interesser, universell utforming og naturmangfold.

Under naturmangfold vil det bli gjort en vurdering av planen etter Naturmangfoldloven § 8 - § 12.

Oppsett for vurdering av tema:

Innenfor hvert tema vil det bli gitt en kort beskrivelse av kommunens målsetting angående temaet, dagens situasjon, konsekvenser av planen og eventuelle foreslåtte tiltak.

Kommunens målsetting beskriver hva kommunen ser som hovedmål innen de enkelte tema i samfunnsdelen. Utfyllende tema som er hentet fra forskrift om KU har ikke en uttalt målsetting i kommunens samfunnsdel. Det er likevel viktig å omtale disse da er ansett som viktige faktorer ved en helhetlig konsekvensvurdering.

Om *dagens situasjon* beskriver vi tema slik de foreligger i dag. Dette for å sette innspillene til revidert kommuneplan i perspektiv.

Konsekvenser av planen gjennomgår planen slik den framstår etter vurdering av de individuelle innspillene i revisjonen. De individuelle innspillenes KU og ROS, og overordnet ROS ligger som bakgrunn. Gjennomgang av konsekvenser av planen på de ulike temaene har fått form av drøfting av konsekvenser, konsekvensenes alvorlighetsgrad og tiltak.

Eventuelle tiltak konkretiserer og oppsummerer de viktigste tiltakene som er kommet ut av vår konsekvensvurdering av enkelttema i planen.

Tema drøftet i KU er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel og utfyllende tema gitt i forskrift om KU:

Tema fra kommuneplanens samfunnsdel	
Boligområde og boligutbygging	Boligbehovsprøving gjort av plankonsulent Fortetting/utviding Lokal utvikling Sentrumsutvikling Samlokalisering Nærmiljø
Næring	Næringsutvikling i og ved sjø Næring tilknyttet sentrumsutvikling Verdiskaping Samlokalisering
Fiskeri	Fiskerinæring prioritert Tilknyttet strandsone Ressursforvaltning Verdiskaping
Sentrumsutvikling	Storebø Bekkjarvik Fortetting Trafikknutepunkt Samlokalisering Verdiskaping Offentlig tjenestetilbud
Strandsonen	100-metersbeltet Funksjonell strandsone (60 % i Austevoll kommune) Inngrepsfri strandsone Allmenn tilgjengelighet Samlokalisering
Folkehelse og friluftsliv	Regionale friluftsområder Friområde i KP Sone med særlig hensyn til friluftsområde (Pbl § 11-8 c) Turstier Lokal kjennskap
Bolyst og trivselstiltak	Lokale arbeidsplasser Fritidstilbud Samlokalisering
Helse og omsorg	Lokal helsetjeneste Livstidstilbud
Skole og oppvekst	Nærhet til boligfelt Skolevei Alternativ skyss
Samferdsel og infrastruktur	Vann og avløp Strømnett Pbl kap. 27 § 27-1 – § 27-6.

	Bilvei Kollektiv transport
Utfyllende tema fra forskrift om KU	
Landskap	Landskapskarakter Urørt landskap
Miljøvern	Lokal forurensning Inngrep i verneverdig landskap Samlokalisering med næring/industri
Samfunnssikkerhet	Naturgitt risiko i ROS
Landbruk	Markslagskart skogoglandskap.no Dyrket mark Beiteområde Skogsdrift
Barn og unges interesser	Leke-/friluftsområder Avstand til skole Tilgang til fritidsaktiviteter
Universell utforming	Tilgjengelig infrastruktur Offentlige bygg følger retningslinjer i Pbl § 29-3
Kulturminner	Kulturminnesok.no
Naturmangfold	Naturtyper Viltkartlegging Ikke offentlig informasjon om hekkeplasser Områder vernet etter naturvernloven Miljømessing sårbarhet (kartlagt i ROS)
Fritidsboliger	Lokalisering Samlokalisering Infrastruktur Landskapskvalitet Friluftsområder Tilgang til naust

5.1 Tema i Samfunnsdel

Kommunens samfunnsdel definerer noen målsettinger, utfordringer og strategier som Austevoll kommune ønsker å jobbe mot i revisjonen av kommuneplanen.

Ved gjennomgang av tema blir kommunens målsetting, utfordringer og strategi sitert fra Austevoll Kommunes samfunnsdel til kommuneplanen.

5.1.1 Boligområde og boligbygging

Kommunens målsetting:

Austevoll kommune skal ha ulike typar bustader og nok bustader til å dekke behov og forventa folketalsvekst. Austevoll satsar også på kunnskapsutvikling, kompetanseheving og betre løysingar for auka bustadetablering i kommunen. Austevoll kommune ynskjer å byggje bustader for helsearbeidarar.

Utfordringer:

- *Leggja til rette og stadfeste bustadområde i kommuneplanen si arealdel.*
- *Ha med private utbyggjarar i heile prosessen frå planlegging til utbygging.*
- *Leggja til rette for rimelege bustader for unge og nyetablerarar.*

Strategi:

- *Austevoll kommune skal gjennom planlegging og i samarbeid med private utbyggings- og planleggingsaktørar leggja til rette for meir variert bustadstruktur i Austevoll. Ein skal både fortette sentrum, men ha moglegheit til spreidd bustadbygging på øyane. Kommuneplanen sin arealdel skal vise områder for bustadbygging. Austevoll kommune ynskjer å vera ein vekstkommune og legg opp til 100 bueiningar årleg i planperioden.*
- *Det må setjast fokus på rimelege bustader til nyetablerarar og bustader for eldre i samarbeide med entreprenørar, bustadprodusentar og finansieringsordningar.*
- *Austevoll har mange innbyggjarar som ynskjer for ein kortare periode å ha fast bopel i ein fritidsbustad. Kommunen er positiv til dette der det høver.*
- *Det er behov for fleire hyblar i Austevoll både til skuleelevar og arbeidarar.*

Dagens situasjon:

Austevoll har i dag 4792 innbyggere (SSB) og har i de siste årene opplevd en stor befolkningsvekst. Nærheten til Bergen og fiskerinæringen i kommunen er viktige faktorer for tilveksten. Austevoll har i tillegg Hordalands yngste befolkning, der 28 % av befolkningen er under 17 år (SSB). Tolv av kommunens 667 øyer har fast bosetning året rundt. Tettbygde områder i kommunen er Storebø og Bekkjarvik, med 29 % av befolkningen boende her (SSB). Dette er de to utpekte områdene for satsning på sentrumsutvikling i kommunen, der et utvidet boligtilbud er del av planen. Det er uttrykt et ønske om å bygge flere boliger og tilby et større mangfold innenfor boligsektoren i de to

sentrumsområdene. Huftarøy har 2435 innbyggere, og er med det den mest befolkede øyen i kommunen.

I dag er bosetning på Austevoll preget av i hovedsak eneboliger over store deler av øyen. Spesielt i utviklingsområdene rundt Storebø og Bekkjarvik er det i større grad fortetting og høyere arealutnyttelse ved bruk av alternative typologier.

Det er samtidig mye spredt boligbygging rundt om i kommunen. Nærheten til natur, sjø og strandlinje og næringsmønster har satt sitt preg på spredning av bosetning. Å opprettholde tilbudet om spredt boligbygging parallelt med boliger i forbindelse med sentrumsutvikling er viktig. Dette gjenspeiler kommunens uttalte målsetting.

Oppsummering:

Det er viktig å få en tilstrekkelig styrt boligutvikling i kommunen, samtidig som en ønsker å imøtekomme flest mulig individuelle innspill fra kommunens innbyggere og initiativtakere. Austevoll kommune legger opp til en utvidet boligsatsning med en estimert vekst på 100 boliger årlig i planperioden. Av disse må det være en fordeling i kommunen som samsvarer med ønsket om en styrt utvikling.

Det er vanskelig å definere i arealplanen fordelingen mellom rimelige boliger, boliger til eldre, boliger til spesifikke yrkesgruppe osv. Det er fokusert på boliger for helsearbeidere i samfunnsdelen. For å definere kommunens behov kan det være å anbefale at kommunen utarbeider en temaplan som definerer etterspørsel, plan om boligsosial fordeling og lokalisering.

For å undersøke det reelle grunnlaget for boligutvikling i arealplanen er det utført en vurdering etter kommunens anslåtte boligbehov sett i sammenheng med avsatt areal i arealdelen. Resultatet av boligprøvingen har fått en egen vurdering under.

Vurdering av forespeilet boligutvikling basert på kommuneplanens arealdel er gjort i boligbehovsprøving utført av plankonsulent:

Plankonsulent har gjort en *boligbehovsprøving* for Austevoll kommune. Av denne vil vi kunne anslå behovet for boliger etter estimert befolkningsvekst, hvor det er hensiktsmessig å lokalisere nye boliger, samt en antydning om egnet densitet etter lokalitet. Her vil som nevnt Storebø og Bekkjarvik skille seg ut som fortettingsområder. Vurderingen av lokaliteten til nye boliger legger stor vekt på eksisterende infrastruktur og samfunnsfordeler ved fortetting. Nye boliger vil derfor anbefales å legges opp mot etablerte boligområder og følge fortettingsstrategien i områdene rundt Storebø og Bekkjarvik. Ny boligutvikling skal bidra til oppgradering av infrastruktur hvis nødvendig.

Behovsprøvingen tar utgangspunkt i Austevoll kommune som helhet, og skiller ikke mellom øyene. Beregningene vil gi et samlet anslag for nye boliger de neste ti årene. Vi vil særlig drøfte satsningsområdene for sentrumsutvikling, Storebø og Bekkjarvik.

Med alle nye boliginnspill med gult felt på plankartet, noe fortetting av eksisterende gule felt inkludert, er det totale anslaget for *antall boliger i revideringen 1140*. Med estimatet på 1000 nye boliger de neste ti årene lagt til grunn, konkluderer vi med at antall boliger i kommuneplanen er noe høyt. Denne konklusjonen ser vi på som ytterligere forsterket ved at områder markert som Inf spredt ikke er medberegnet, og kommuneplanen inneholder mange slike. En siste faktor er gult markerte sentrumsområder med lav tetthetsfaktor, som vi ser for oss ytterligere fortettet.

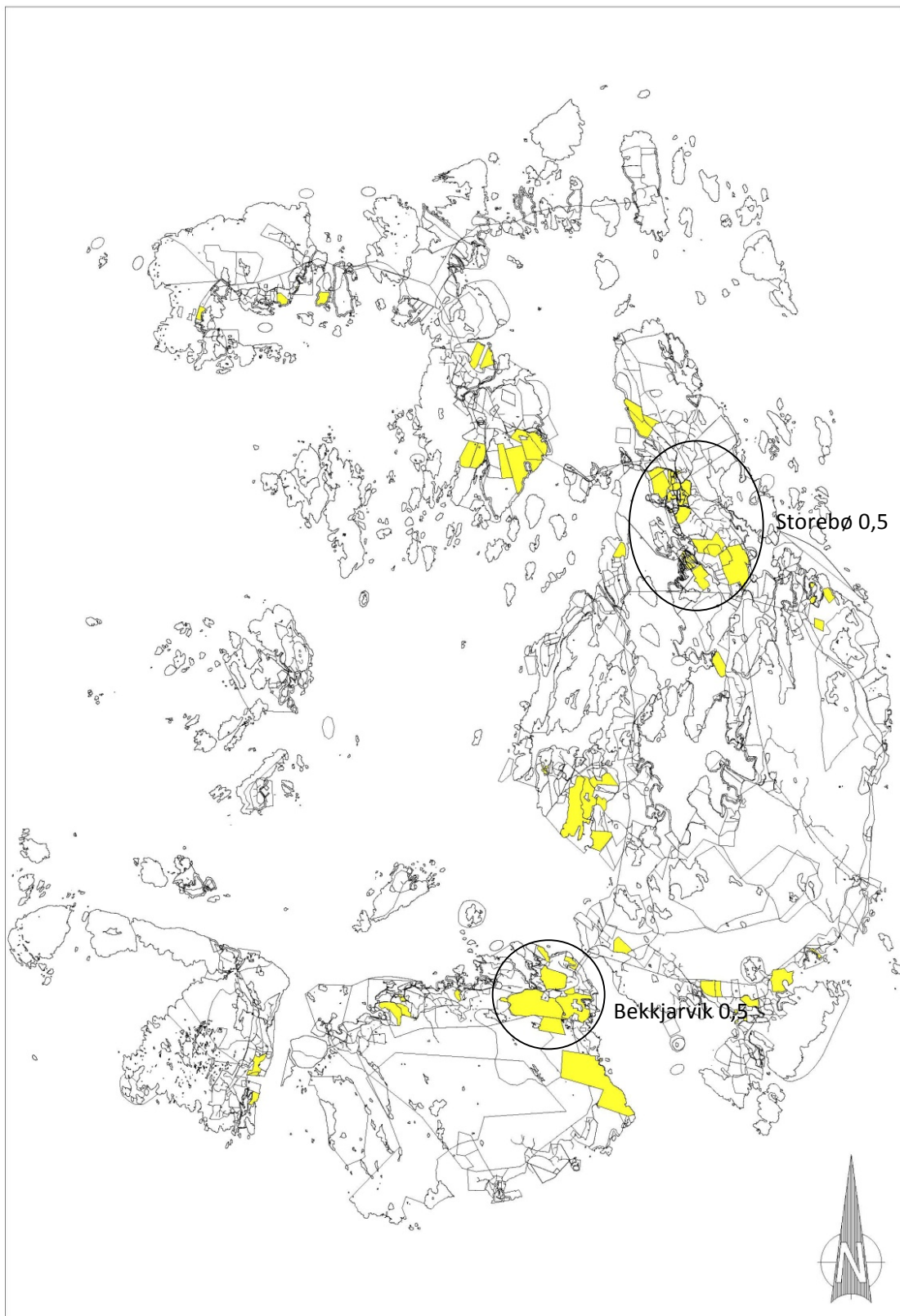
Utgangspunktet for beregningen er en tetthetsfaktor på 0,2 boliger per dekar for ikke-sentrale områder og 0,5 boliger per dekar for sentrumsbebyggelse (Storebø og Bekkjarvik). Faktorene er gitt til oss av Austevoll kommune. Hvilke områder som er tatt med i beregningen og tilhørende faktor er vist på kartet på neste side.

Justeringer er gjort på tetthetsfaktoren for gule felt i sentrumsområder der det allerede er bebygd. Da er faktoren endret fra 0,5 til 0,2 for å få et mer reelt anslag på antall nye hus i tillegg til eksisterende hus i en fortettingssituasjon.

Kommuneplanen viser at det er avsatt areal for ca 280 nye boliger i Storebøområdet og ca 350 nye boliger i Bekkjarvikområdet i en tiårsperiode. Særlig satsningen i Bekkjarvik støtter opp mot kommunens mål for sentrumsutvikling, dekningsgraden her er god. Storebø har et annet utgangspunkt med mer landbruksareal og mer omkringliggende Inf spredt. Inf spredt er som sagt ikke regnet med i behovsprøvingen, og dette gir utslag for Storebø. Større områder nord for Storebø, deriblant Birkeland, er satt av til Inf spredt. Da behovsprøvingen viser full dekning de neste ti årene innenfor avsatte gule områder, anbefaler vi kommunen å unngå slike utvidelser over uberørte Inf-områder. Dette gjelder for kommunen som helhet, da vi ser en tendens til store Inf-områder for boligformål. Slik kommuneplanen ser ut i dag er det stort potensiale for fortetting innenfor sentrumsområdene framfor utvidelse i Inf-områder.

Boligbehovsprøvingen viser at antall boliger generelt i kommunen etter revideringen er noe for høyt. Noen innspill angående nye boligområder er derfor anbefalt tatt ut av planen, som resultat av konkrete tall fra behovsprøvingen, samt andre eventuelle funn i ROS-analysen. Større boligområder som er anbefalt tatt ut av planen tilhører innspill 129 B+C sør for Ølnavågen, 216, 101 M/63 og 167 på Melingen og deler av 132 sør for Bekkjarvik.

Tetthetsfaktor for de ulike feltene avsatt til bolig (gult felt) foreligger slik:

Bolig som del av sentrumsutviklingen

Behovet for kommunale tjenester, for eksempel kapasitet i barne- og ungdomsskolen, kan øke betraktelig i løpet av tiårsperioden boligestimaten er gjort for. Innspillene som gjelder boligutvikling i Storebø og Bekkjarvik antas å gi størst behov for etablering av kommunale tjenester. Dette er fordelene ved å satse på sentrumsutvikling innenfor disse områdene, for å samlokalisere boligutviklingen med kommunale tjenester, som kan bli utvidet ut fra eksisterende rammer. Dette gjelder også infrastruktur og fritidstilbud, som ytterligere støtter opp om samlokalisering i sentrumsområdene. Kommuneplanen svarer på dette grepet, men kan satse tydeligere på tettere boligformål nær Storebø og Bekkjarvik. Større områder med Inf spredt rundt Storebø kunne med fordel blitt redusert og omgjort til gult område i kommuneplanen. Dette for å spare viktige naturressurser (se overordnet ROS) og inkludere områdene i boligplanleggingen for kommunen. Det savnes en mer detaljert områdeplan som tydeligere definerer satsningsnivået for boligutviklingen på Storebø, satt i perspektiv med andre viktige faktorer som landbruk og friluftsområder tett mot sentrum. Bekkjarvik har en større boligdekning sett ut i fra boligbehovsprøvingen enn Storebø.

Parallelt med sentrumsutviklingen på Storebø og i Bekkjarvik pågår det flere større utvidelser av Inf spredt ulike steder i kommunen. Det er et uttrykt mål for Austevoll å ha et variert boligtilbud for befolkningen, og spekteret fra landlig til sentrumsnært skal være tilstede. Behovsprøvingen har vist oss full dekning de neste ti årene innenfor avsatte gule områder, både lokalisert landlig og sentrumsnært. Vi fraråder kommunen av denne grunn større utvidelser over uberørte Inf-områder.

Eventuelle tiltak:

- Noen gule felt over uberørt landskap blir anbefalt tatt ut av planen. Dette er vurdert på innspillsnivå, med ekstra grunnlag i boligbehovsprøvingen av arealdelen, som viser et høyere antall boliger de neste ti årene enn hva kommunen har forespeilet.
- Innspill som søker Inf spredt, men som gjelder mer enn en bolig bør søke på grunnlag bolig med gult felt i arealdelen. Det gir et mer korrekt bilde av boligsituasjonen, da Inf spredt virker noe udefinert i kommuneplanen.
- Konsekvensanalysen tar ikke stilling til eventuell variasjon i boligtilbudet i kommunen, bortsett fra en antatt differensiering av fortetningsfaktor i behovsprøvingen. Et variert boligtilbud er nevnt som mål i kommuneplanens samfunnsdel og kan med fordel utredes videre.

5.1.2 Næring og områder for næringsutvikling

Kommunens målsetting:

Austevoll kommune skal framleis vera den leiande maritime kommunen, men og leggja til rette for nyskaping og nye næringar.

Utfordringer:

- *Samferdsle, kommunen er ikkje landfast.*
- *Arbeide for nye virksemder som vil etablere seg i Austevoll.*
- *Austevoll skal vera ein leiande kommune innafor havbruk.*
- *Ta vare på det gode landbruket.*

Strategier:

- *Austevoll kommune skal engasjere seg for å auka ferjefrekvens og arbeide for fastlandsforbindelse.*
- *Kommunen skal yte gode tjenester for å leggje til rette for verdiskaping og aktivitet.*
- *Vera positiv ambassadør for Austevoll-samfunnet både lokalt og globalt.*
- *Vera proaktiv i forhold til ny-etableringar, nye næringar.*
- *Sikre god kontakt med havbruksnæringa for vidare positiv utvikling av næringa.*
- *Støtte opp om endringane i landbruket som er berekraftig og er produktiv.*

Dagens situasjon:

Kommunen har en høy verdiskaping per innbygger. Tall i kommuneplanens samfunnsdel viser at Austevoll ligger langt over landsgjennomsnittet. Fiske har i flere generasjoner vært den største næringen i kommunen, og Austevoll er i dag regnet som en av landets største lakseoppdrettskommuner. Kommunens maritime næringsliv blir også støttet opp om av skoletilbudet ved Fiskerfagskolen i Austevoll, den videregående skolen i kommunen. I tillegg har havforskningsinstituttet forskningsstasjon i Austevoll, og de tre børsnoterte selskapene DOF, Austevoll Seafood og Bergen Group har sine hovedkontor på Storebø.

En næring som har ekspandert i kommunen de siste årene er offshore-virksomheten. Austevoll har tre store virksomheter som har spesialisert seg på området. Disse administrerer i dag ca 100 båter. (Energiutgreiing Austevoll kommune 2010, Austevoll kraftlag).

Næringslivet i kommunen har i økende grad vekst av følgetjenester basert på den maritime næringen. Blant annet turisme og sjøbaserte fritidsnæringer, som er nye satsingsområder og tar sikte på å utnytte de tilgjengelige naturgitte ressursene. Rorbutilbudet i kommunen øker og stadig flere har tilgang på friluftsområder i strandsonen.

Austevoll deltar i samarbeidsprosjektet "Strandsonestrategi for Sunnhordland" sammen med åtte andre kommuner i Sunnhordland og Midthordland. Formålet med prosjektet er å få større selvråderett lokalt i strandsonepolitikken, kunne foreta fortetting i utbygde områder, bruke

strandsonen aktivt for å sikre bosetning og næringsliv og å sikre urørt og egnet strandsone for allmenheten. Alle sunnhordlandskommunene er på grunn av pilotstatus i prosjektet plassert i kategori 3: "Områder med mindre press på arealene".

Konsekvenser av planen:

Planen legger til rette for et utvalg satsningsområder i strandsonen, som kan utnyttes til større skala næring. Dette gjelder blant annet Bakkasund, Torangsvågen, Bjånes og Salthella-Rabben. Her er det tenkt samlokalisering og større skala utbygging, for å skåne resterende områder i strandsonen. Det kommer likevel tydelig fram at kommunen generelt satser på næringsutvikling i direkte kontakt med sjøen, og konsulent har tatt dette i betraktning i drøftingen av innspill med næringsformål. I drøftingen av mindre næringsformål i strandsonen ligger en potensiell konflikt vedrørende rorbuer eller Austevollsnaust.

I en situasjon der de mest attraktive områdene for to ulike næringer er de samme er det en utfordring ikke å forringe verdifulle ressurser for den andre næringen. Dette gjelder spesielt turisme i kombinasjon med større industri og fiskerivirksomhet. Samlokalisering blir derfor et veldig viktig vurderingsspørsmål i fordelingen av arealer for en framtidig samfunnsutvikling. I en samlokaliseringssak må begge næringer pålegges noen vilkår om forsvarlig utnyttelse av ressurser, som i denne planen ofte vil gjelde kyst og strandsone. Dette gjelder spesielt Bjånes utenfor Storebø, øst-Huftarøy med store planlagte næringsområder og nord-Selbjørn.

Austevoll satser nå stort på utviklingen av fiskerihavna Salthella-Rabben, der verdiskapning i kystsammenheng prioriteres over sårbar natur i strandsonen. Kommunens spesielle lokalisering og historiske tilknytning til sjøbruk og kystbasert virksomhet gir et annet utgangspunkt enn hos andre kommuner i behovet for å tilpasse kystavhengig virksomhet til dagens utvikling og etterspørsel.

Oppsummering:

Austevoll kommune satser på næringsvekst i og ved sjøen. Denne satsningen ligger til grunn når innspill skal vurderes i rulleringen. Nevnte områder som Bakkasund, Torangsvåg, Melingsvåg, Bjånes og Salthella-Rabben er store satsningsområder som har positiv utvikling.

I drøftingen av mindre næringsformål i strandsonen kommer næringsspørsmålet tydelig fram. Det er mange positive turistetiltak i form av utleie av rorbuer langs kysten. Konflikten med strandsoneforvaltningen dukker først opp når næringsformålet går på naust til privat bruk. En begrepsforvirring angående lovlig bruk av bebyggelse i strandsonen kan i verste fall føre til privatisering av deler av kystlinjen, utenfor kommunens hensikt. Målet bør heller være å oppfordre til samfunns- og landskapsnyttig virksomhet.

Eventuelle tiltak:

- Kommunen kan med fordel være tydeligere på hva som ligger i standpunktet positiv til næring ved sjø. Dette gjelder spesielt differensieringen mellom større lokal verdiskapning i fiskeindustrien, mellomstore næringskaier og små næringsformål som gjelder turisme. Hvilke næringsaspekter er man positive til, og på hvilke premisser i natursammenheng bygger man ut strandsonen til næringsformål?

- Ta tak i konfliktområder angående samlokalisering av næring. Dette gjelder samlokalisering av næring og bolig, ulike næringer med interessekonflikt, næring og naturmangfold/landskapskvalitet. Aktuelle konfliktområder i denne rulleringen er Bjånes/Storebø-området og nord-Selbjørn, der forholdet mellom næring, naust og bolig kan virke noe uløst.
- Fortsette planleggingen av satsningsområder for næringsutvikling ved sjø, som i dag peker seg ut på Bakkasund, Torangsvågen, Bjånes og Salthella-Rabben. Burde flere områder få krav om felles planlegging jmf. Pbl § 11-8 e i kommuneplanens arealdel?
- Ta tak i samferdselskapasitet i forbindelse med næringsutvikling på et tidlig stadium. Bruvegen blir utvidet og dimensjoneres til havneområdet på Hundvåkøy. Det er mulig Selbjørn trenger forsterkninger når fiskerihavna Salthella-Rabben etableres.
- Kommuneplanen må følge opp bestemmelsene i kommuneplanen angående landbruk, § 4 Lokalisering, 4.1 Spredt boligbygging: "det skal ikke bygges på dyrket mark". Landbruksnæringen kan med fordel få en tydeligere status i kommuneplanen sin arealdel.
- Klargjøre begrep angående småskala bebyggelse i strandsonen: naust, rorbu, hytte, Austevollsnaust og næring. Formålsforvirringen i innspillene til kommuneplanen kan medføre en uheldig uklarhet mellom privat og offentlig bruk av strandsonerområder.

5.1.3 Fiskeri

Kommunens målsetting:

Austevoll kommune skal realisere fiskerihavnprosjektet Austevoll fiskerihavn i området Rabben-Salthella for å legge til rette for nye bedriftsetableringer, trygge eksisterende arbeidsplasser og samle servicetilbudet til fiskeriflåten på ett sted. Kystverket vil bygge molo rundt havna for å sikre mot sjø og vind.

Utfordringer:

- *Nasjonal transportplan.*
- *Reguleringsplan godkjend i 2012.*
- *Godkjenning av prosjektet i Kystverket og departementet i 2012.*
- *Etablere ei hamn som er positiv for næringsaktørane og utan sjenanse for bustadområda kring hamna.*

Strategi:

- *Arbeide opp mot sentrale myndigheter.*
- *Tett samarbeide med Kystverket lokalt, plankonsulent og lokalt næringsliv og innbyggerane for å ferdigstille reguleringsplanen i 2012.*
- *Aktivt salsarbeid for å få med aktive næringsaktørar, rederi og landbaserte, til forretningsverksemd i hamneområdet*

Dagens situasjon:

Austevoll er en av de største fiskerikommunene i landet og fiskerinæringen er fundamentet for næringsliv og innbyggervest i kommunen. Fiske har i flere generasjoner vært den største næringen i kommunen, og Austevoll er i dag regnet som en av landets største lakseoppdrettskommuner. Kommunen har rundt 70 havgående ringnotbåter og virksomheter i kommunen har 69 matfiskkonsesjoner på laks og aure, som er knapt 20 % av konsesjonene i Hordaland (Energiutgreiing Austevoll kommune 2010, Austevoll kraftlag).

Kommunens maritime næringsliv blir ytterligere forsterket av skoletilbudet ved Fiskerfagskolen i Austevoll, den videregående skolen i kommunen. I tillegg har havforskningsinstituttet forskningsstasjon i Austevoll, og de tre børsnoterte selskapene DOF, Austevoll Seafood og Bergen Group har sine hovedkontor på Storebø.

I bearbeidelsen av områdeplan for fiskerihavna på Salthella-Rabben står det i ROS-analysen: "for å sikre en levedyktig fiskerinæring er det nødvendig å legge til rette for effektive service- og vedlikeholdstjenester på land. En utbygging er ventet å gi positive ringvirkninger for fiskeri- og havbruksnæringen også utover kommunegrensene. Fiskere fra hele landet driver fiske i området og leverer fangst her. Også utenlandske fartøy har behov for tjenesteyting i Austevoll." (Austevoll fiskerihavn – områdeplan, foreløpig planskildring, Norconsult). Fiskerihavna er den største satsningen på området i denne rulleringen.

Konsekvenser av planen:

Fiskerihavna på Salthella-Rabben er grundig drøftet i områdeplanen med planskildring, konsekvensutredning og ROS-analyse utført av Norconsult på oppdrag fra Austevoll kommune. Konsekvenser som blir trukket særlig fram i dette arbeidet er økende trafikk, som vil berøre boligene langs fylkesveien på Selbjørn, noe støy fra næringen i nærmiljøet, nedsatt attraktivitet for boliger i området (Tøkje, Djupevåg og planlagt boligområde på Rabben).

I tillegg til den nye fiskerihavna er det i revideringen innspill om utvidelse av sjønlegg og havneområdet i Torangsvåg. Innspillene er vurdert som positive for veksten i fiskerinæringen i kommunen.

Oppsummering:

Fiskerihavner har et eget avsnitt i kommuneplanens bestemmelser (Føresegner til arealdelen i kommuneplanen, D):

“Planlegging av kystsona må ikkje koma i konflikt med statens rettar knytt til fiskerihamnane i kommunen. Dette gjeld både sjølve molo- og kaianlegga, samt areal avstått til almenningar og fiskeriformål i dei enkelte hamnane. Desse areala må kunne nyttast i samsvar med intensjonane med hamnane, fiskeri og allmenne formål. Det er viktig at intensjonane i hamneanlegga vert ivaretatt i kommuneplanen, særleg der ein legg opp til detaljplanlegging.”

Fiskerinæringen har en definert stilling som prioritert i kommuneplanen. Større fiskerinæringsinnpill er konsentrert om bestemte havneområder, som er gunstig for både næringsutviklingen i kommunen og resterende uberørte strandsonerområder. Utvidelsene av oppdrettsanlegg i revideringen gjelder eksisterende områder og anses som positive for utviklingen på området. Kommuneplanens bestemmelser advarer bare om oppdrettsanlegg for langt inn i skipsleia, som representerer en risiko for sammenstøt mellom fartøy og oppdrettsanlegg. Det oppfordres til nøyaktig vurdering angående lokalisering av oppdrettsanleggene i nærheten av skipsleier. Kystverket kan gi veiledning til aktuelle søkere om lokalitet til oppdrett.

Eventuelle tiltak:

- Anbefaler en temaplan som nærmere tar for seg en helhetlig tilnærming til kommunens forvaltningsinteresser og de private næringsinteressene, og hvordan dette i samarbeid skal oppnås økt kunnskap og en bærekraftig ressursutnyttelse.

5.1.4 Sentrumsutvikling

Kommunens målsetting:

Austevoll kommune skal vera ein attraktiv bukommune med gode fritidstilbod for alle aldersgrupper. Kommunen vil satse på vidareutvikling av Storebø som handels- og kommunesenter, og Bekkjarvik som handels- og turist senter.

Utfordringer:

- *Utvikling av Storebø som handelssenter og utnytting av sjølinja.*
- *Fleire tilbod innafor handel og tenester.*
- *Bygge fleire bustader og større mangfald innafor bustadsektoren.*
- *Utvikle Bekkjarvik vidare innafor handel og turistsektoren.*
- *Sikre eit godt visuelt uttrykk i bygningsmassen.*
- *Det er trong for fleire parkeringsplassar.*
- *Utvikle stadene til kystbyar.*
- *Sikre fleire vegar til og frå tettstadane gjennom planlegging.*

Strategier:

- *Kartlegge behov hos næringslivet og sikre areal til desse.*
- *Påverke utbyargarar til å bygge fleire sentrumsnære bustader for eldre og omsorgsbustader.*
- *Skape gode møteplassar innomhus og utomhus.*
- *Parkering for handel og bustader bør i større grad skje under bakken.*
- *I tettstadane våre skal handel, service og bustad kombinerast i større grad enn i dag.*
- *For Storebø er det spesielt viktig å få utvikla området i Gråsidalen/Prestaneset med sentrumsfunksjonar.*
- *Utvikle Bekkjarvik som cruisedestinasjon for mindre fartøy.*

Dagens situasjon:

Tolv av kommunens 667 øyer har fast bosetning året rundt. 29 % av befolkningen lever på Storebø eller i Bekkjarvik.

Storebø og Bekkjarvik er kommunens to knutepunkt. Kommunesenteret ligger på Storebø, med kommunehuset med administrasjon, lege, skole, kirke, sykehjem og eldreboliger. Tre børsnoterte selskaper DOF, Austevoll Seafood og Bergen Group har sine hovedkontor her. Bekkjarvik er også handelssentrum, med nærhet til flere ulike næringer. Boligutviklingen i kommunen legger opp til en fortetting i disse to områdene.

Konsekvenser av planen:

Kommuneplanens samfunnsdel viser en intensjon om å satse på sentrumsutvikling i områdene Storebø og Bekkjarvik. Når det kommer til bolig svarer kommuneplanen på dette grepet, men bør satse tydeligere på tettere boligformål rundt Storebø og Bekkjarvik. Det ligger større områder med

Inf spredt bolig nord for Storebø, som med fordel kunne blitt redusert og omgjort til gult område i kommuneplanen. Dette også for å spare viktige naturressurser. Det savnes en mer detaljert sentrumsplan som tydeligere definerer satsningsnivået for boligutviklingen på Storebø og Bekkjarvik.

Storebø er definert som handels- og kommunesenter i kommuneplanens samfunnsdel og gir også inntrykk av å være nettopp dette etter rulleringen. Bjånes får en fortettet næringsutvikling, som legger seg til havneområdet på Storebø. Med kommunalt tjenestetilbud, arbeidsplasser, skole og fritidstilbud har Storebø et godt utgangspunkt for sentrumsutvikling. Den største konflikten ut i fra ROS-analysen er landbruksarealene mellom Storebø og Eidsbøen. Dette området bør kommunen ta stilling til i en eventuell områdeplan. Konsulent anser landbruksarealene som svært verdifulle for kommunen som helhet, og sone med særlig hensyn til landbruk jmf. Pbl § 11-8 c bør vurderes i kommuneplanens arealdel.

Bekkjarvik har fått utvidet gule boligområder i rulleringen og har en positiv utvikling mot et mer fortettet bomiljø. Næringsutviklingen skjer i all hovedsak sør for sentrum i strandsonen. Innspillene i Bekkjarvikområdet viser ikke til betydelig utvikling av handel- og turistsektoren, som forespeilet i kommuneplanens samfunnsdel. Bekkjarvik har ikke like tydelig program som Storebø når det gjelder sentrumsutvikling. Det kunne med fordel blitt utviklet en områdeplan også her, som anbefalt for Storebø, for å sikre riktig samfunnsmessig utvikling i henhold til uttalte mål i samfunnsdelen.

En uttalt strategi arealdelen ikke har svart på er utviklingen av Bekkjarvik som cruisedestinasjon for mindre fartøy.

Oppsummering:

Det anbefales områdeplaner for begge tettstedene for å gi ytterligere tyngde til målsettinger angående sentrumsutvikling. Ulike program og forutsetninger vil gi Storebø og Bekkjarvik særpreg i et slikt planarbeid, som vil virke optimistisk og styrkende for kommunen i den kommende planperioden. Sterke tettsteder med et tydelig administrativt sentrum i Storebø vil tiltrekke folk utenfra, som er interessert i nyetablering av bolig og/eller næring.

Eventuelle tiltak:

- Områdeplan for Storebø med fokus på rollen som handels- og kommunesenter, med et dristigere boligfortettingsforslag enn vist i kommuneplanen slik den foreligger i dag, samt stillingstagen til verdifull landbruksjord i sentrumsområdet.
- Områdeplan for Bekkjarvik med fokus på rollen som handels- og turistcenter. Næringsutviklingen nord på Selbjørn vil prege innbyggertallet og behovet for tilbud og tjenester i Bekkjarvik.
- Forbedring av kollektivtilbud fra Storebø og Bekkjarvik til Bergen.

5.1.5 Strandsonen

Kommunens målsetting:

Strandsona er eit av Austevoll sine fortrinn både for verdiskaping, rekreasjon og trivsel. Kommunen sitt mål er å bruke strandsona aktivt for sikra vidare verdiskaping, samt trivsel for austevollingane gjennom å sikre tilgong til naust, båtplassar og friluftsområde.

Strandsona er kartlagt. Tilgjengeleg strandsoner er definert som areal tilgjengeleg i eit friluftsperspektiv, det vil sei at områda ikkje skal vera påverka av privatiserande tiltak eller for bratte for normalt opphald. Kartlegginga har vist at om lag 60,5 % av strandsona er utan tekniske inngrep og med tilgjengeleg topografi.

Utfordringer:

- *Eit lov- og regelverk som avgrensar kommunen sitt handlingsrom i strandsona.*

Strategier:

- *Aktiv deltaking i samarbeidsprosjektet "Strandsonestrategi for Sunnhordland". Kommunen deltek i prosjektet saman med 8 andre kommunar i Sunnhordland og Midthordland. Føremålet med prosjektet er å få større sjølvråderett lokalt i strandsonepolitikken, kunne foreta fortetting i utbygde område, bruke strandsona aktivt for å sikra busetjing og næringsliv og for å sikra urørt og eigna strandsoner for allmenta og friluftsliv. Det er under arbeid no ein plan for strandsona i Sunnhordland. Kommunen vil følgje dette arbeidet aktivt.*
- *Aktiv deltaking i prosjektet "Ny næring i gamle bygg i Strandsona". Prosjektet er eit samarbeide mellom Bømlo, Austevoll, Sund og Radøy kommunar. Fylkesmannen sin landbruksavdeling er også aktivt med. Eit viktig ledd i vår kystkultur er dei mange gamle sjøhusa som har hatt si naturlege plass ved sjøen fordi sjøen var nærings- og samferdslevegen. Desse bygga i strandsona omfatter både handels- og gjestgjevarstadar, naust og båtoppdrag, sjøbuer, noheng, salteri, ulike verkstader, båtbyggeri, smier, butikkar, meieri, lager og kaiar. Desse viste eit viktig nærings- og produksjonsmiljø ytst ved kysten og dei var svært viktige for både fiskarbonden ute ved kysten og for handelsmannen i byen. Mange av bygga har stått til forfalls i lengre tid og for å kunne ta vare på dei må noko gjerast snart. Målet med prosjektet er å finne gode løysingar for ny, lovleg bruk av bygga. Prosjektet vil halde fram i vår neste planperiode og bør føre til ei ny bruk av dei gamle og nyare bygga i strandsona.*
- *Arbeide for eit godt samarbeid med overordna statlege styringsorgan.*

Dagens situasjon:

Austevoll orienterer store deler av næringsliv og bosetning mot strandsonen. Kommunen er attraktiv for fritidsbebyggelse og sjøturisme, og dette preger strandsonen med naust og utleierorbuer. Lokalbefolkningen har i tillegg mulighet til å bygge "Austevollsnaust", som er til fritidsbolig å regne, i strandsonen. Attraktiviteten til disse områdene fører naturleg nok til interessekonflikter mellom private nærings- og boliginteresser og allmenn bruk av offentlig friluftsområde i strandsonen.

I den aktuelle planperioden, som gjelder 2011-2021, er det regnet med en befolkningsvekst på omtrent 100 nye innbyggere årlig. Balansen mellom bruk og vern av strandsonen for å tilpasse forholdene for flere brukere blir en utfordring i årene som kommer.

Konsekvenser av planen:

Dilemma i forholdet mellom bruk og vern av strandsonen viser seg aktuell i kommuneplanens arealdel. Kommunen har på sin side uttalt at de generelt sett stiller seg positiv til næringsutvikling i strandsonen. Det har gjort at i revideringen er næringsformål og naust til fastboende prioritert.

Austevoll kommune vil tjene på å sikre verdifull strandsone for allmenn bruk. Større næringsvirksomhet vil kunne få fortsatt prioritet i avsatte områder, mens resterende områder blir utviklet etter en ønsket balanse mellom privat og offentlig. Strategi for bruk av strandsonen og ønsket grad av planlegging bør formuleres av kommunen.

Oppsummering:

Kommunal planlegging og forvaltning ser ut til å være mer vellykket for bymark og bynære grønne korridorer enn for strandsonen. Fritidsbebyggelse utgjør et stort press på kystområdene, sammen med naust- og utleiebebyggelse. En trussel mot kommunal planlegging er den gradvise utbyggingen og privatiseringen. Enkeltinnspill om fritidsbebyggelse i en kommuneplan kan virke harmløst og lett integrerbar og engasjerer få motstandere. Faren er derimot neste enkeltinnspill og det neste etter der igjen. Kommunen mister anledningen til å planlegge et avgrenset område for fritidsformål, der faktorer som sosiale overganger, landskapstilpasning, kommunikasjon og samlet visuelt uttrykk får påvirke sammenstillingen. Summen av enkeltbygg over tid vil få store konsekvenser i form av redusert tilgjengelighet for allmennheten.

Eventuelle tiltak:

- Fullføring av interkommunal strandsoneplan Sunnhordland.
- Endre rutiner på byggesøknader i strandsoner når det gjelder formålsendring fra naust til rorbu/næring/Austevollsnaust/hytte. Formålsforvirringen i innspillene til kommuneplanen kan medføre uheldig uklarhet mellom privat og offentlig bruk av strandsoneområder.
- Bestemmelser angående rorbubebyggelse, særlig hva som angår lange utstrekninger, ensartet visuelt uttrykk og fjernvirkning. Faren er lange, monotone rorburekker med få eller ingen grønne korridorer for allmenn ferdsel. Vi foreslår en formingsveileder for slike formål.
- Formulere en strategi for strandsone som går på ønsket balanse mellom private og offentlig virksomhet for å sikre framtidige interesser for offentligheten.
- Større inngrep i strandsonen for næringsformål må utredes med tanke på risiko og sårbarhet.
- 100-metersgrensen må opprettholdes.
- Allmenne friluftsområder bevarer.
- Ny næring i eldre bygg i strandsonen.
- Større utbygginger i strandsonen bør ha felles reguleringsplan for å sikre sosiale overganger, landskapstilpasning, kommunikasjon og samlet visuelt uttrykk.

5.1.6 Folkehelse og friluftsliv

Kommunens målsettinger:

Austevoll kommune har dei siste åra arbeidd aktivt innafor folkehelse, og søker stadig å samordne tiltaka og ressursane. Dette gjerast også gjennom deltaking i nettverket som er etablert i Hordaland fylke. I "Plan for idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friluftsliv", går det fram at folkehelse vil ha høg prioritet i tida framover. Det viktigaste er verdien av å ha sunne, friske innbyggjarar.

Utfordringer:

- *Flere prosjekt krever midlar og frivillig innsats frå lokalbefolkninga. Austevoll kommune sender søknader til ulike organ om midlar til både skilt og graderingsprosjekt, trivselsprogram og overvektsprosjekt.*

Strategier:

- *Det er skapt eit nettverk rundt dei frivillige laga ved at kommunen samla laga til møte i 2011. Dette resulterte i ei stor fritidsmesse. Det er viktig at laga får vise seg fram for lokalbefolkninga for betre rekruttering inn i dei ulike laga og for motivasjon til å fortsetje.*
- *Kring turløypeprosjektet er det danna dugnadsgrupper rundt nesten alle dei ulike turane. Dette vil fortsette. Folkehelsekoordinator vil koordinere arbeidet mellom samarbeidspartnarar i laga og søkje midlar og invitere til møter for samarbeid og informasjon.*

Dagens situasjon:

Begrepet nasjonale friluftsområder er brukt om områder med stort nedslagsfelt og mange brukere, enten totalt eller i forhold til folkemengden i regionen. Det dreier seg i hovedsak om større sammenhengende tur- og naturområder langs kysten, i skogen eller i fjellet. Båttutfartsområdet i skjærgården i Austevoll er et eksempel på et område med regional verdi. Noen av de regionale friluftsområdene har i tillegg nasjonal verdi ved at de er benyttet av folk fra andre deler av landet.

Opplysningene er hentet fra kart.ivist.no, som er en skjematisk kartlegging av de registrerte friluftsområdene. Fylkesmannens kartlegging og verdsetting av regionalt viktige områder i Hordaland, "Område for friluftsliv" fra 2008, presiserer at kartleggingsarbeidet er grovmasket på grunn av stort omfang og avgrensede ressurser i prosjektet. Det er derfor grunnlag for å gå grundigere inn i kunnskapsgrunnlaget gjennom oppfølgingsarbeid i alle kommunene.

Friluftsområdene er delt inn i tre kategorier:

- Regionalt registrerte områder
- Regionalt viktige områder
- Regionalt svært viktige områder

Disse er igjen verdsatt til A, B eller C områder hvor det er anbefalt ulike konsekvenser for arealforvaltning og bruk.

A: Områder der det ikke bør skje inngrep eller utbygging.

B: Område der det ikke bør skje inngrep som fører til at funksjonen som friluftsområde kan bli forringet.

C: Områder der deler kan omdisponeres eller fortettes etter grundigere vurderinger etter rekreasjonsverdiene.

Austevoll har 17 registrerte friluftsområder. Av disse er 7 registrert som kategori A, 9 registrert som kategori B og ett område registrert som kategori C.

A (svært viktige friluftsområder):

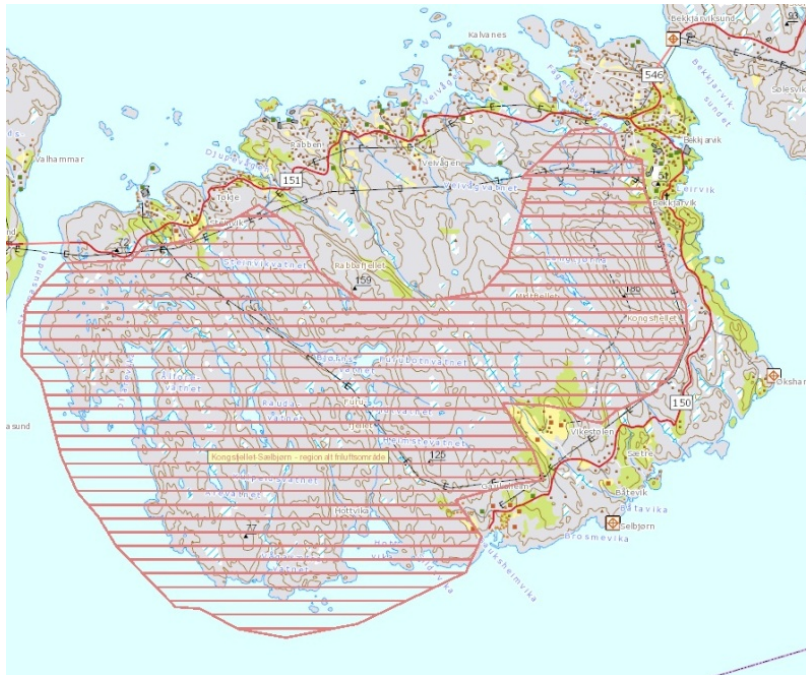
- Storekalsøy, utfartsområde
- Heimarkpollen, strandsone
- Blænes, utfartsområde
- Stolmen, marka
- Navøyeni, strandsone
- Skår-Krossøy-Sandtorv, strandsone
- Horgo, strandsone

B (viktige friluftsområder):

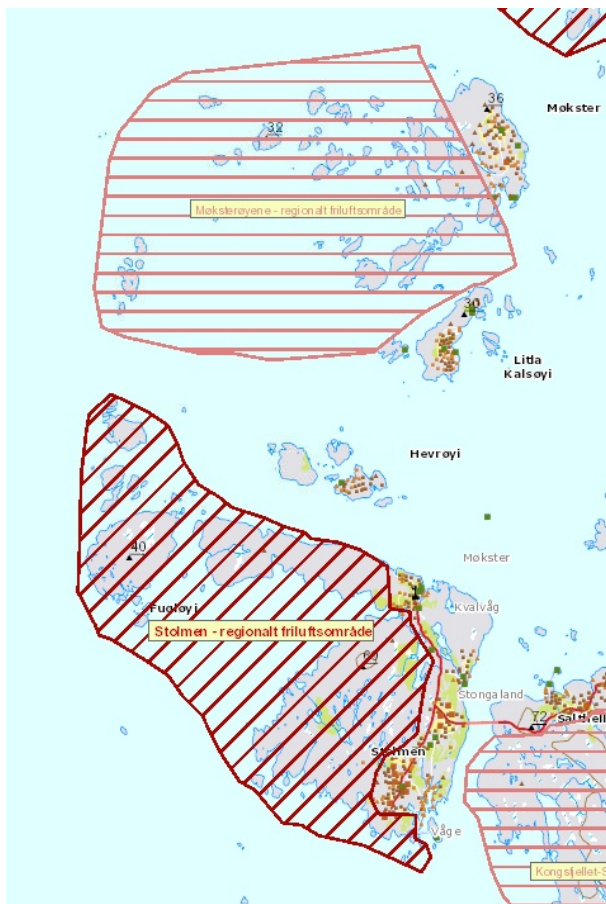
- Haukanespollen, strandsone
- Loddo-Vardefjellet, marka
- Busepollen, strandsone
- Kongsfjellet-Selbjørn, marka
- Møksterøyene, strandsone
- Flatøy-Trælsøy, strandsone
- Narøy-Ståløy, strandsone
- Geitøy-Lamøy, strandsone
- Hundvåko, marka

C (registrert friluftsområde):

- Birkeland, marka

Område 3

Område 4

Konsekvenser av planen:

Mange av de vurderte innspillene berører områder kategorisert som regionalt viktige friluftsområder og regionalt svært viktige friluftsområder. Dette gjelder blant annet Kalvenes, Knappen, Vinnes og Gauksheim. Innenfor slike områder er det også ofte andre hensyn å ta, for eksempel til naturtyper og naturmangfold. Dette er avdekket i overordnet ROS-analyse og kommentert på KU for enkeltinnspillene. Innspill som ligger i grensesonen til viktige friluftsområder er ikke tatt ut av planen kun på det grunnlaget, men det er kommentert som tiltak på innspillet at friluftsområdet blir tatt hensyn til i planleggingen av ny utbygging.

Innspill som gjelder ny bebyggelse i strandsonen med stor utspredning, særlig rekker med utleierorbuer og naust, må alltid ta hensyn til allmenn framkommelighet ved grønne korridorer.

Oppsummering:

Selv om innsatsen for å sikre attraktive friluftsområder i og utenfor byer og tettsteder er intensivert gjennom oppkjøp og avtaler, viser forskning at det i en rekke viktige friluftsområder skjer utbygginger og andre tiltak som forringer mulighetene for allmennheten tilgang til områder for friluftsliv.

Kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven er et sentralt virkemiddel for å ivareta friluftsområder, særlig i og rundt byer og tettsteder. Dette virkemiddelet ser foreløpig ut til å fungere tilfredsstillende for forvaltning av bymark/bydelsmarker og viktige bynære grønne korridorer, men mindre bra for forvaltning av strandsonen. Fritidsbebyggelse utgjør et stort press på kystområdene, sammen med naust- og utleiebebyggelse. En trussel mot kommunal planlegging er den gradvise utbyggingen og privatiseringen. Enkeltinnspill om fritidsbebyggelse i en kommuneplan kan virke harmløst og lett integrerbar og engasjerer få motstandere. Faren er derimot neste enkeltinnspill og det neste etter der igjen. Kommunen mister anledningen til å planlegge et avgrenset område for fritidsformål, der faktorer som sosiale overganger, landskapstilpasning, kommunikasjon og samlet visuelt uttrykk får påvirke sammenstillingen. Summen av enkeltbygg over tid vil få store konsekvenser i form av redusert tilgjengelighet for allmennheten.

Eventuelle tiltak:

- Oppfølging av Fylkesmannens kartlegging og verdsetting av regionalt viktige områder i Hordaland, "Område for friluftsliv" fra 2008 med en mer detaljert kartlegging av kommunens friluftsområder. En slik oversikt vil bidra til en mer konsekvent behandling av slike områder.
- Grønne korridorer til sjø for sikring av allmenn tilgjengelighet.
- Sikre eksisterende turstier og opprettholde god tilgang til disse.
- Kommunal støtte til frivillige lag som tilbyr ulike aktiviteter tilknyttet friluftsliv og som driver vedlikehold av turområder.
- Videre deltagelse i "Plan for idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friluftsliv" for fylket.

5.1.7 Bolyst og trivselstiltak

Kommunens målsettinger:

Austevoll kommune skal vera ein attraktiv bukommune med gode fritids- og kulturtilbod for alle. Austevoll kommune ønskjer at kommunen sine lag og organisasjonar får rom for vidare utvikling innafor alle felt. Aktivitetane i dag spenner over mange område innafor song, musikk, drama, korps, konserter av ymse slag og biletkunst. Tilboda går til alle aldersgrupper og det er eit mål at aktivitetane kan halde ved lag og gje nye grupper høve til å bidra.

Austevoll er eit aktivt samfunn med tilbod til mange innafor sommar- og vinteridretter. Mykje går føre seg i hallar mens andre kan virke utandørs med sport og idrett både på sjø og land. Laga driv godt og er samstundes eit viktig bidrag til folkehelsa til spesielt barn og unge. Det er eit mål å halde aktiviteten oppe og gjerne utvikle tilboda innafor andre område som i dag ikkje er tilstades.

Utfordringer:

- Sikre deltaking frå alle lag i befolkninga.
- Sikre kontinuerleg produksjon av fritids- og kulturtilbod.

Strategier:

- Austevoll kommune har utarbeida ein eigen idrettsplan.
- Samarbeide med ulike lag og organ for trivseltiltak.
- Samarbeide med private aktørar innafor kulturområde.
- Søke eksterne organ for ny kompetanse og midlar til bulyst-tiltak.
- Samarbeide med Distriktssenteret og KRD departementet.

Dagens situasjon:

Kommunen deltar i den offentlige satsningen LivOGlyst, og har tidligere mottatt støtte fra Kommunal- og regionaldepartementet til bolysttiltak. Hordaland fylkeskommune beskriver tiltaket i 2010 som et nytt, statlig virkemiddel for å opprettholde og videreutvikle bosetning i grisgrendte strøk. Ordningen skal støtte opp under gode lokale og regionale pilotprosjekt med solid forankring (hordaland.no). LivOGlyst i Austevoll er hovedsakelig knyttet til Storebø-området og Austevollshella. Fylkeskommunen skriver at deltagelsen i programmet har fått Austevoll fra lokale planer til konkrete handlinger, noe som har gitt resultater i form av nye arbeids- og møteplasser. I denne forbindelse nevnes Kulturbakeriet, som åpnet i 2010 på Storebø. I tillegg har flere arrangement i regi av LivOGlyst engasjert lokalbefolkningen, blant annet Fiskefestivalen. Samarbeidet mellom prosjektledelsen, ordfører, lokale foreninger, skoler og næringslivsaktører blir trukket fram som suksessfaktoren for prosjektet.

Kulturbakeriet på Storebø blir nevnt som et foregangsprosjekt for nyetablering i Hordaland på kom-an.no, som skal være en starthjelp for ildsjeler og gründere i Hordaland. Muligheten til å etablere sin egen arbeidsplass i distriktet er et viktig aspekt ved bolyst-prosjektet. Austevoll kommune skriver i

tillegg at de ønsker å tilby et inkubator-kontor for å bidra til nyetablering av næringsformål i lokalsamfunnet.

Konsekvenser av planen:

Kommunens satsning på sentrumsutvikling er svært positivt med tanke på fortattede områder med blandede formål. Dette gir grobunn for et allsidig fritidstilbud i nærheten av der folk bor. Nærhet til servicetilbud, rekreasjonsområder, arbeidsplasser og skole er en del av bolyst og trivselstiltakene i kommunen. Storebø og Bekkjarvik vokser i denne retningen.

Oppsummering:

Bolyst og trivsel er basert på gode nærmiljø. I Austevoll består det i tilgangen på lokale arbeidsplasser, et godt bomiljø, enten i et fortettet sentrumsområde eller i utkantstrøk, og nærheten til det karakteristiske landskapet i kommunen. Tilgangen til sjø og havneområder bør opprettholdes for innbyggerne, og det bør jobbes strategisk fra kommunens side med å unngå utstrakt privatisering av disse områdene. Dette for en framtidsrettet disponering av felles goder i Austevoll kommune.

Eventuelle tiltak:

- Nyetablering av næring gir arbeidsplasser. Kommunen fortsetter arbeidet med å opprette inkubator-kontor.
- Utvikle og forbedre gang- og sykkelveier.
- Naust og kai til boligfelt der det bor barn og unge.
- Sikre at ikke viktige ressurser blir nedbygget.

5.1.8 Helse og omsorg

Kommunens målsetting:

Austevoll kommune skal yte gode helse og omsorgstenester for alle som oppheld seg ikommunen. Barnevernet bør organiserast i interkommunalt føretak.

Utfordringer:

- *Samhandlingsreforma.*
- *Oppbygging og sentralisering av nye behandlingstilbod.*
- *Rekruttering av arbeidskraft og ny kompetanse.*
- *Utbygging av omsorgsbustadar og bustader for vanskelegstilte.*
- *Leiarutvikling.*
- *Austevoll kommune ynskjer å byggje bustader for helsearbeidarar.*

Strategier:

- *Samhandling med andre kommunar og private aktørar.*
- *Styrka tverrfagleg samarbeid og leggje til rette for koordinerte tenester for innbyggjarane.*
- *Barnevernet bør organiserast i interkommunalt foretak.*

Dagens situasjon:

Kommunehelsetjenesten skal tilby alle helsetjenestene som kommunen har ansvaret for blant annet etter kommunehelsetjenesteloven. Tilbudet er omfattende og spenner fra forebyggende tiltak til akuttmedisinsk beredskap. Det er legekontor i både Storebø og Bekkjarvik. Det tilbys legevakt, jordmor, fysioterapi, kiropraktor, helsestasjon, psykisk helsetjeneste og miljørettet helsevern i kommunen. I tillegg tilbys leie- og omsorgstjenester som hjemmehjelp, hjemmesykepleie, omsorgsbolig og sykehjem. Barneverntjenesten holder til i kommunehuset på Storebø og jobber tett med andre offentlige og private virksomheter som arbeider for barn og ungdom. De nærmeste samarbeidspartnere er helsestasjon, barnehage, politi, skole, PPT, psykisk helse og det statlige barnevernet.

Konsekvenser av planen:

Det har ikke vært noen kommentarer på dette temaet på innspillene i revideringen. Det kan likevel sies at sentrumsutviklingen i Storebø og Bekkjarvik støtter opp om et utvidet helsetjenestetilbud i disse områdene.

Oppsummering:

Helse- og omsorgsdepartementet skriver at kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og sosialtjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer. Staten har også ansvar for å føre tilsyn og kontroll (regjeringen.no).

Helsetjenestetilbud i nærmiljøet er i tillegg til å være lovfestet tilbud fra kommunen et bolyst- og trivselstiltak. Lokaliseringen av helsetilbud i Austevoll er i tråd med sentrumsutviklingen i kommunen og er et tilbud der folk flest bor.

5.1.9 Skole og oppvekst

Kommunens målsettinger:

Austevoll kommune skal ha ein skule med god kvalitet og innhald. Kystkulturen og kommunen sin maritime ståstad skal vera tydelege i elevane sin skule- og barnehagekvardag. Samarbeid med næringsliv og friviljuge lag er viktig.

Læring og meistring skal gi elevane gode dugleikar i basisfaga. Kommunen vil gjerne ha unge som startar og fullfører høgare utdanning og bidreg i samfunnsutviklinga med ny og etterspurt kunnskap. Det er eit mål at alle skular og barnehagebygg skal vera godkjent etter gjeldande regelverk.

Utfordringer:

- *Skulestruktur.*
- *Sikre rekruttering.*
- *Ny kompetanse i skulen.*
- *Auka resultatkrav.*
- *Integrering.*
- *Sikra full barnehagedekning.*

Strategier:

- *Planlegginga av ein barneskule nord i kommune.*
- *Leiarutvikling.*
- *Gode læringsmiljø for den einskilde elev.*
- *Kompetanseheving.*

Dagens situasjon:

Barneskolene i kommunene er Storebø skole, Kolbeinsvik skole, Selbjørn skole, Trolandshamar skole og Møkster skole. Austevoll ungdomsskole ligger også på Storebø. I nærmiljøet til ungdomsskolen er det idrettsanlegg, gressbane og Austevollhallen. Austevollhallen er en flerbrukshall som kan romme mange ulike aktiviteter, som ballspott, dans, treningsrom, squash, klatrevegg, løpebane og bowling. Folkebiblioteket og voksenopplæringen i kommunen holder til i skolen.

Konsekvenser av planen:

Samlokalisering av boliger, spesielt i områdene for sentrumsutvikling, er positivt med tanke på kortere skolevei og fritidstilbud for barn og unge.

Bevaringen av soner for friluftsliv i kommuneplanen har vært viktig i vurderingene av kommuneplanen. Etablerte leke- og rekreasjonsområder bør i stor grad bevares for være tilgjengelig for barn og unge. Hvis man av ulike grunner må ta bruk av lekeområder for barn i forbindelse med prioritert utvikling, må det kompenseres med tilsvarende tilbud i nærområdet.

Oppsummering:

Den forespeilede befolkningsøkningen de neste årene legger føringer for skoleutviklingen i kommunen. Det vil bli behov for et større tilbud, med kapasitet til langt flere elever og oppgraderte skolebygg. Sentrumsutviklingen om Storebø og Bekkjarvik er positivt i skolesammenheng. Ny boligutvikling i disse områdene har kortere skolevei og eksisterende skolebygg kan oppgraderes og utvides for å møte nytt behov.

Eventuelle tiltak:

- Planlegge boligfortetting innen 4 km avstand til skole for å redusere behov for skoleskuss.
- Utbedring av gang- og sykkelveier til skolene fra boligområdene i nærmiljøet.
- SFO og rekruttering i bruk av sjø?

5.1.10 Samferdsel og infrastruktur

Kommunens målsettinger:

Austevoll kommune skal ha kommunikasjonsløyser som er tilpassa innbyggjarane og næringslivet sine behov. Austevoll kommune ynskjer ein felles busstakst i heile kommunen.

Utfordringer:

- *Å få aksept for at ein øykommune skal ha like gode vilkår for veg og transport som resten av landet.*
- *Store behov og små løyvingar.*
- *Sikre gode vegar, sykkel og gangstiar.*
- *God mobildekning i heile kommunen.*
- *Sikre gode bussamband til Bergen.*

Strategier:

- *Gratis ferje og auka frekvens på ferjesambanda.*
- *Nytt ferjemateriell ved neste anbodsperiode.*
- *Fastlandsforbindelse.*
- *Syte for gode, og godkjende reguleringsplanar.*
- *Arbeide for nye gang- og sykkelveggar mellom bustadfelt og skuler.*
- *Arbeide aktiv mot fylkeskommunen for å styrkje lokale bussamband og direkte bussen til Bergen.*
- *Arbeida for å etablere helikopterrute mellom Kvinherad, Bømlø, Stord, Austevoll og Flesland.*
- *Austevoll kommune ynskjer ein felles busstakst i heile kommunen.*

Dagens situasjon:

Strøm

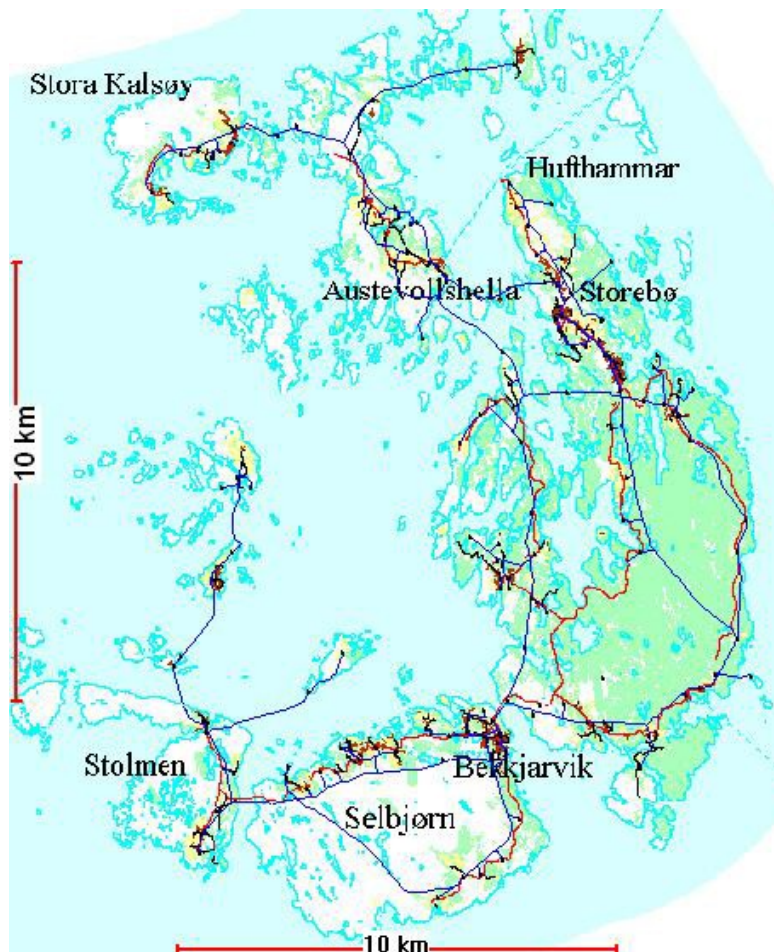
Forbruket av elektrisitet i Austevoll kommune har økt med 6,3 % fra 2005 til 2009, mens den totale energibruken i kommunen har økt med 7,8 % i samme periode (Energiutgreiing Austevoll kommune 2010, Austevoll kraftlag). Austevoll kraftlag skriver i energigreiingen at kommunen i for stor grad er avhengig av elektrisk strøm til oppvarming og er dermed lite energifleksibel. Energiutgreiingen vil stimulere til overgang fra bruk av elektrisitet til mer bruk av vannbåren varme til oppvarming, og økt produksjon av energi fra fornybare energikilder. Rapporten sier vidare at kommunens innbyggere har god leveringstrygghet og en stabil strømforsyning. I 2007 hadde kommunen oppetid på gjennomsnittlig 99 %. Det skal ikke være noen flaskehalsar i dagens distribisjonsnett (2010).

Strømnettet i Austevoll kommune:

Nettdel	Lengde	Alder	Kvalitet
Høyspentlinjer, 22 kV	91 km		Alle hovedlinjer er fornyet de siste 20 årene. Forsyningslinjene til mindre bygdelager er av eldre dato, og er tenkt fornyet innen en 10-årsperiode.
Høyspent hengekabel	6,5 km	1-15	Det meste er av nyere dato 0-5 år og blir brukt i forbindelse med fornying. Nyutvidelse over Stora Kalsøy.
Høyspentlinjer, 5 kV	5,8 km	5-40 år	Forsyner Hevrøy, Litlakalsøy, Lundøy og Møkster.
Høyspent sjøkabler, 5 kV	5,8 km	5-40 år	Forsyner Hevrøy, Litlakalsøy, Lundøy og Møkster. Er påmontert katodisk beskyttelse for forlenget levetid.
Høyspent jordkabel, 22 kV	22 km	0-20 år	Det er hovedsakelig mulighet for rundkjøring.
Høyspent sjøkabel, 22 kV	3 km	20 år	Går mellom Haugland-Hundvåkøy og Rostøy-Hundvåkøy.
Lavspenlinjer	302 km	0-40 år	Lavspennettet er under stadig revisjon på grunn av nybygging og utvikling i samfunnet ellers.
Lavspen kabel	40 km	0-40 år	Det meste er lagt de siste 10-15 årene.
Fordelingstransformatorer	155 stk	0-40 år	45 er mastemontert, 22 har plattform, resten er i kiosk.

Kilde: Energiutgreiing Austevoll kommune 2010, Austevoll kraftlag

Strømnettet i Austevoll kommune:

Kilde: Energiutgreiing Austevoll kommune 2010, Austevoll kraftlag

Vann og avløp

Austevoll Vatn og Avløp SA leverer mengde og trykk med utgangspunkt i vannet som er på stedet. Det fører til at noen må ha trykkforsterker og andre må ha reduksjonsventil for å få et tilpasset trykk. Slike justeringer av trykket må kunden selv sørge for og betale. Bortfall av vann kan skje både ved planlagt vedlikehold og ved akutte lekkasjer (austevoll-kraftlag.no). Det hender at det er problemer med trykk i sentrale områder, som Storebø-området med Eidsbøen. Austevoll sliter også med at industrien til tider har et meget stort forbruk av vann, noe som kan gå ut over tilbudet til omkringliggende bebyggelse. Det vil være et mål at fremtidig utbygging av nettet bør prøve å isolere industri fra vanlig bebyggelse på vannettet. Slukkevann i forbindelse med brann må i enkelte tilfeller ha egne pumpesystemer knyttet til seg for å sikre tilstrekkelig trykk i slike tilfeller. Kapasiteten for vann og trykk bør alltid tas høyde for i videre detaljregulering og beredskapsplan.

Vannverket i Austevoll kommune er pålagt å ta prøver av vannet hver 14. dag. På Stolmen og Selbjørn er vannet kloret for å fjerne bakterier. Dersom en vil ha vann som er bedre på smak, kan det tappes drikkevann fra kran på vannbehandlingsanlegget i Kvednane/Heiamarkspollen.

Dersom det ikke er selvføll på vannverkets anlegg, må abonnentene montere privat avløpsspumpestasjon. Det er slamavskillere på Haugsneset på Stora Kaløy og på Driveneset på Selbjørn. Videre er det to silanlegg, ett på Storebø og ett på Eidsbøen. Alle abonnenter som er tilknyttet disse trenger ikke egen slamavskiller.

Samferdsel

En av de største oppgavene for Austevoll kommune de siste tiårene har vært å knytte øyene tettere sammen. Etter at broen mellom Hundvåkøy og Huftarøy sto ferdigstilt i 2007 er alle hovedøyene i Austevoll knyttet sammen med veisamband. Hurtigbåt og ferje gjør det enkelt å ferdes sørover og nordover. Innad i kommunen er det hurtigbåt som frakter folk til og fra de ytre øyene.

Kommunikasjon:

Hurtigbåtsamband Flesland kai - Hufthamar (25 min.)

Hurtigbåtsamband Bergen - Hufthamar (50 min.)

Hurtigbåtsamband Stavanger - Hufthamar (3,5 t)

Ferjesamband Krokeide - Hufthamar (40 min.)

Ferjesamband Sandvikvåg/Stord - Husavik (20 min.)

Lokal busstrafikk går mellom Stolmen-Hufthamar-Bergen, Drøna-Hufthamar og Stora Kalsøy-Eidsbøen.

Fibernet

Austevoll har et meget godt utviklet fibernet. Det blir viktig at kommunen i sin beredskapsplan får inn en plan for innfasing av alarmberedskapen sin på fibernet, da kobbernettet vil bli koblet ut i 2014.

Konsekvenser av planen:

Konsulentene har tatt kart med eksisterende strømnnett i betraktning når innspill med boligformål er blitt drøftet. Nærhet til eksisterende strømnnett og vann- og avløpssystem er alltid prioritert i vurderingen. Kommuneplanens arealdel svarer til en viss grad på lokalisering ved eksisterende infrastruktur. Det største unntaket er de mange innspillene angående Inf spredt bolig.

Avgrensningen og prioriteringen av utbygging til sentrumsnære områder innebærer en mer effektiv areal- og transportbruk i kommunen. Dette vil kunne bidra til reduserte klimagassutslipp fra transport og miljøvennlig energibruk i bygg ved tilrettelegging for fjernvarme. Dette punktet kobler seg opp mot tidligere tema samlokalisering, som argumenterer sterkt for fortetting ved samferdselslinjer og –knutepunkt. Storebø og Bekkjarvik skiller seg ut som fortettingsområder.

Ved utviding av større næringsområder på Selbjørn som for eksempel fiskerihavna på Salthella-Rabben vil fylkesvei 151 få økt belastning og må vurderes utbedret.

Oppsummering:

Det er på alle punkter positivt med tanke på infrastruktur og samferdsel og fortette ved eksisterende nettverk. Kommuneplanens satsning på sentrumsutvikling er spesielt positivt i denne sammenheng. Parallelt med denne satsningen er det i like stor grad utvidelser av Inf spredt på ulike lokaliteter rundt om i kommunen, som vil møte større vanskeligheter i påkobling på eksisterende infrastruktur.

Det er noen utviklingsområder som skiller seg ut vedrørende fare for brudd i strømkabelnettet. På kartet over strømmettet vist over ser man høyspent i sløyfe over Selbjørn, Huftarøy og deler av Hundvåkøy. Stolmen, nord-Hundvåkøy og Stora Kalsøy, samt de mindre øyene, vil ha større risiko for mer langvarig strømpopphold ved brudd fordi strømmettet går som stikk. Denne risikoen for strømbrydd bør være med i vurderingen av grad av utvikling. Et område som stikker seg ut i så måte er store utvidelser av fritidsboliger på Skår og øyene utenfor nord-Hundvåkøy. Her vil også ujevn bruk hverdag/helg utgjøre et kapasitetsspørsmål for området.

Det er per i dag ingen avlastningsvei for den mye trafikkerte strekningen mellom Eidsbøen og Storebø. En avlastningsvei her ville vært et fornuftig føre var-tiltak for kommunen, da konsekvensene for eventuelt brudd på strekningen for beredskap og næringstransport er potensielt alvorlig.

Eventuelle tiltak:

- I områder i kommunen med nærhet til sjø har næringslivet og kommunen mulighet til å satse på større og mindre varmepumper i sjøvann, for å ta varme derfra. Sjøvann har en relativt høyt og stabilt temperaturnivå og varmekapasiteten er fire ganger så høy som for luft (Energiutgreiing 2010, Austevoll kraftlag).
- De største flaskehalsene i dagens distribusjonsnett for elektrisitet ligger i fjordspennene mellom øyene. Nettet i kommunen må kontinuerlig utvikles og utbygges for å forsyne utbyggingsområdene i kommunen. Samarbeidet mellom planavdelingen og nettselskapet bør opprettholdes, slik at man kan unngå flaskehals i strømmettet også i fremtiden.
- Nyetablerte boligområder kan vurdere anlegg for fjernvarme. Legges i rør med annen infrastruktur.
- Austevoll kraftlag oppfordrer kommunens planavdeling, fylkeskommunale organ og lokale, private interesser til å delta på de årlige energiutgreiingsmøtene i kommunen for å få en mer naturlig energiplan tilhørende kommuneplanen.
- Forebygge brudd på sjøkabel utenfor Otterå, jmf. overordnet ROS.
- Fortetting ved samferdselslinjer og knutepunkt.
- Generell satsing på kollektiv transport og korrespondanse til Bergen.
- Avlastningsvei over Storebø.

5.2 Utfyllende tema

5.2.1 Landskap

Dagens situasjon:

Austevoll kommune består av 667 øyer og holmer, som fra luften er halvsirkelformet med Nordsjøen som nærmeste nabo i vest. Kommunen har en samlet strandlinje på 337 kilometer og et areal på 114 km². Det høyeste punktet i Austevoll er Loddo på 244 meter. De største øyene i kommunen er Huftarøy, Selbjørn, Stolmen, Hundvåkøy og Stora Kalsøy. Øyene har ulikt bygningsmessig innhold, forskjeller i klima og forhold til sjøen. Nye innspill i rulleringen får dette tatt i betraktning i KU på innspillsnivå.

Norsk Natur Informasjon startet sommeren 2002 opp arbeidet i Austevoll kommune med å utarbeide en oversikt over foreliggende kunnskap om naturtyper og arter i kommunen (NNI Rapport nr. 100). Prioriterte områder ble gjennomgått og klassifisert i henhold til metodikk i DN's Håndbok 13. Hovedmålet var å finne de viktigste områdene knyttet til nasjonalt prioriterte naturtyper, jmf. DN 1999a). Kartleggingen resulterte i prioriteringen av 49 naturtypeenheter i kommunen. De er fordelt på fem hovednaturtyper: 5 myrområder, 16 skogområder, 2 ferskvann, 5 kyst- og havstrand og 21 kulturmarksområder. Disse er benyttet under tema landskap i KU på innspillsnivå, i kapittel fire, for å beskrive landskapskarakter i tillegg til bebyggelse og annet fysisk miljø.

Konsekvenser av planen:

Austevoll er i større grad preget i landskapet av vær og vind. Dette har gitt særegne forutsetninger for livsførsel og bebyggelse.

Antall nye Inf spredt-områder er ikke gunstig når det gjelder bevaring av de nevnte prioriterte naturtypene. Flere innspill i revideringen går over områder for friluftsliv, beiteområder for villsau og vilt, landbruk og kystlynghei.

Oppsummering:

Revideringen av kommuneplanen viser at det er viktig å bevare sammenhengende landskap i kommunen. Noen hensynssoner er presisert i kommuneplanens arealdel, men det er ytterligere områder som bør ivaretas som kontinuerlige landskap. Både visuelt og praktisk, som beiteområder, landbruksjord, verneverdig bebyggelse osv. Naturtypene nevnt under temaet folkehelse og friluftsliv er gradert etter viktighet og A og B-områder bør skånes for inngrep.

Eventuelle tiltak:

- Grønne korridorer ivaretas, spesielt i forbindelse med strandsone
- Integrere nytt med gammel bebyggelse

5.2.2 Miljøvern

Dagens situasjon:

Det er ingen stor risiko for forurensning i Austevoll kommune. Den største risikoen for utslipp er i sjøen, der konsekvensene etter fartøysulykker kan være alvorlige. Det kan også skje ulykker i havneområdene på land, og innseilingsårene mot Storebø, Bekkjarvik, Torangsvåg og nye Salthella-Rabben er særlig utsatt for risiko.

Drikkevannenes nedslagsfelt er markert i kommuneplanen og berøres ikke av bosetninger, og det er heller ingen problemer med beitedyr. Samferdselsårene på land medfører ingen betydelig fare for forurensning.

Konsekvenser av planen:

Utvidelser av havneområdene kan i følge ROS-analysen innebære økt risiko for utslipp fra båter, både på grunn av større skala båter og økt trafikk. I de mindre havneområdene i pollene, vil utvidelser av naust- og rorbubebyggelse føre til økt båttrafikk. I poller med lav strømføring vil dette kunne medføre fare for nedsatt vannkvalitet i pollen. Dette er kommentert under miljøvern i KU på innspillsnivå for de aktuelle områdene. Dette gjelder blant annet Torangsvågen, Grunnvågen og Heiamarkspollen.

Oppsummering:

Det viktigste området for miljøvern i Austevoll er sjøen; de lokale havområdene med oppdrettsanlegg og skipstrafikk og pollene med lokal båttrafikk.

Eventuelle tiltak:

- Informasjon om verneverdige arter og naturtyper bør ligge tilgjengelig for alt planarbeid i kommunen. Miljostatus.no og direktoratet for naturforvaltning på nett kan være lite tilgjengelig for folk flest.
- Strengere krav angående naturforvaltning og miljøvern for reguleringsplaner i kommunen.
- Sikringstiltak mot utslipp i havneområder.
- Oljevernberedskap.

5.2.3 Samfunnssikkerhet

Dagens situasjon:

Skred

Austevoll kommune er ikke et prioritert område for NVEs kartlegging av snøskredfare. Dette gir en antydning om at den konkrete faren i kommunen for at hendelsen skal inntreffe er liten, mye på grunn av liten nedbørmengde.

Dette står også i kommunens beredskapsplan, at kommunen ikke er spesielt utsatt for ras- og skredfare fra naturens side. Kommunen er likevel anbefalt av NVE å gjøre en grundigere vurdering av kommuneplanen knyttet opp til samfunnssikkerhet når det gjelder skredfare. De er blant annet rådet til å sjekke www.skrednett.no og få med en passus om dette i kommuneplanen. I "Fråsegn til offentlig ettersyn av kommuneplan for Austevoll kommune" fra NVE står det at:

"Vi er samde med kommunen i at kommunen ikkje er spesielt utsett for skredfare. Kommunen skal likevel vere merksam på at en finn skredutsette areal også i Austevoll og at kommunen må gjere ein «utsjekk» av dette i alle bygge- og plansaker. Vi saknar ei konkret vurdering av skredfare for byggeområda i kommuneplanen. Så langt vi kan sjå går det ikkje fram av planmaterialet om kommunen er kjend med aktsemdkarta på www.skrednett.no."

Vind

Austevoll er en typisk kystkommune med en topografi som gjør at vind er en generell utfordring. Spesielt vind- og værutsatte områder i kommunen er Stolmen, Selbjørn og områdene sør på Huftarøy. I vinterhalvåret er det mest vind fra sør og sørøst, hvor vindstyrken kan komme opp i liten til stiv kuling. Fra nord vil det være mindre vind, men med vindstyrke opp mot sterk kuling. I sommerhalvåret kommer vinden hovedsakelig fra nord, med vindstyrke opp mot liten til stiv kuling.

Flom

Austevoll kommune er ikke direkte utsatt for flom fordi det ikke finnes store elver og vassdrag. Elvene som finnes har kort vei til sjø og går hovedsakelig gjennom ubebygde områder. Ved ekstreme vær-situasjoner kan det likevel oppstå lokale flomskader, men uten at det utgjør en risiko for verken bygninger eller mennesker.

Springflo/stormflo

Austevoll kan være utsatt for springflo i utsatte områder. Grasdalsjøen er et slikt område, hvor kommunen er kjent med at flo tidligere har medført store materielle skader. Også Våge sør på Stolmen og andre områder på Selbjørn kan være utsatt for stormflo.

Konsekvenser av planen:

Alle innspill som ligger innenfor berørte soner i aktsomhetskartene for steinsprang og snøskred på skrednett.no har fått utslag på dette i ROS på innspillsnivå. Da sannsynligheten er lav, spesielt for snøskred, har utfallet som oftest vært grønn markering i ROS (indikerer akseptabel risiko). Skredfaktoren er likevel tatt med, for å inkludere det i et samlet risikobilde for de ulike innspillene. Detaljer for de enkelte innspillene finnes i overordnet ROS og ROS på innspillsnivå.

De nevnte områdene med utfordrende vindforhold har også fått ROS på innspillnivå. På Kalvenes og Stolmen har vindforholdene fått konsekvenser i innspillsvurderingen, der vi anser enkelte innspill som uegnet på grunn av vanskelige klimatiske forhold. På den annen side kan man argumentere for at dette er områder med karakteristiske klimatiske og landskapsmessige trekk for Austevoll kommune, som også er en kvalitet for eksempel fritidsbebyggelse.

Oppsummering:

Plankonsulent har på bakgrunn av oppfordringen fra NVE angående kartlegging av skredfare konkret vurdert alle gjeldende innspill i kommuneplanen opp mot aktsomhetskart for steinsprang og aktsomhetskart for snøskred fra skrednett.no. Slike faresonekart viser sannsynligheten for at skred av en viss størrelse skal opptre og den sannsynlige utstrekningen av skred inkludert både utløsnings- og utløpsområder. Et anslag av sannsynligheten for skred er ikke basert på målinger eller objektive beregninger, men er resultatet av en helhetlig og erfaringsbasert vurdering av topografiske og klimatiske forhold, opplysninger om tidligere skredhendelser eller geomorfologiske spor i terrenget og regionale oversikter. Dette betyr at det potensielt skredfarlige arealet kan øke betydelig, ofte uten samsvar verken med den oppfattede skredfare basert på lokal kjennskap eller med farebildet som kommer ut av foreliggende detaljvurderinger. For å unngå unødvendige tilleggskostnader anbefaler vi at kommunen selv vurderer påviste aktsomhetsområder basert på feltundersøkelser, da det i enkelte tilfeller har vist seg at de nye kartene er for konservative i forhold til det faktiske farebildet en får fra lokal kjennskap eller detaljvurderinger.

Steinsprang og steinskred kan føre til skade på mennesker og materielle verdier langs skredbanen. De er til stor fare for samferdselsårer fordi de kan blokkere passasjen eller treffer kjøretøy. Steinsprang/steinskred inntreffer også i urbane miljøer og kan ramme bebyggelse direkte (http://webby.nve.no/publikasjoner/rapport/2011/rapport2011_15.pdf).

Plankonsulent anbefaler ikke utbygging i de spesielt vindutsatte områdene i Austevoll. I tilfeller hvor det planlegges bebyggelse på tross av utfordringer med vindforhold, må utforming og tilpasning til topografiske forhold få spesielt hensyn. Det vil være en forutsetning å følge retningslinjene i TEK 10. Berørte områder er nevnt i ROS-analyse og KU på innspillnivå for gjeldende innspill.

For utnytting av utsatte sjøområder i kommunen må hensynet til springflo og risikoreducerende tiltak være et premiss for planarbeidet for de gjeldende områdene. Som eksempel kan en nevne planlagt hytteområde på Gauksheim.

Eventuelle tiltak:

- Kommunen kan søke NVE om bistand til å utrede fare for skred og til å planlegge og gjennomføre sikringstiltak for eksisterende bebyggelse.
- Alle innspill som er berørt av fare for skred er anbefalt sikringstiltak for gjeldende område. Sikringstiltak er fysiske tiltak som enten skal beskytte bebyggelse mot skredmasser, hindre erosjon eller redusere sannsynligheten for at skred utløses.

- Faren for steinsprang kan minimeres med passive eller aktive tiltak. Passive sikringstiltak fokuserer på effekten et steinsprang har i avsetnings- eller utløpssonene (for eksempel fjellnett, steinsprangnett, gjerder, ledevoller, verneskoger, arealplanlegging, tidlig varsling, evakuering osv), mens aktive sikringstiltak fokuserer på kildeområdet for steinspranget, og på å hindre at steinspranget skjer (f. eks. fjellbolter, sprøytebetong, geometriendringer i skråningen, kontrollert sprengning av ustabile blokker, drenering, nyplanting av vegetasjon osv)(http://webby.nve.no/publikasjoner/rapport/2011/rapport2011_15.pdf).
- I tilfeller hvor det planlegges bebyggelse på tross av utfordringer med vindforhold, må utforming og tilpasning til topografiske forhold få spesielt hensyn. Det vil være en forutsetning å følge retningslinjene i TEK 10.
- Hensynet til springflo og risikoreducerende tiltak må være et premiss for planarbeidet for utsatte sjøområder for springflo.

5.2.4 Landbruk

Dagens situasjon:

Austevoll kommune har i likhet med mange andre øykommuner knapphet på dyrkbar jord. Det største og beste jordbruksområdet i Austevoll ligger på Storebø. Da man ikke kan spå om fremtidens behov for jordbruksland, er det et uttalt prinsipp at dyrket mark ikke skal være byggeland. Dette må også gjelde for jord som ikke lenger drives. Da det meste av kommunens dyrket mark ligger litt inn på øyene, vil det i utbyggingsstrøk ofte være en fordel å bygge ut nærmere strandsonen, fremfor å beslaglegge dyrkbar mark. For øykommuner som Austevoll, vil derfor en tydelig kartlegging av funksjonell strandsone være til hjelp for vern av jordbruksområder.

Austevoll kommune har store beiteområder for villsau, som gjerne sammenfaller med naturtypen kystlynghei. Dette, sammen med generell skjøtsel av kystlyngheien, vil hindre gjengroing, og opprettholde kystlynghei både som naturtype og kulturlandskap. Utbygging i naturtypen kystlynghei, har av hensyn til både naturmangfold og landbruk, blitt frarådet i vår utredning.

Konsekvenser av planen

Det største og beste jordbruksområdet i Austevoll ligger på Storebø. Her ser vi også en fortetting, som til nå i stor grad må kunne kalles Inf spredt. Her vil det være en fordel med klarere avgrensing mellom Inf og boligområder. Vi foreslår derfor at formålet Inf spredt brukes med varsomhet på Storebø, slik at man heller fortetter kraftig innenfor gitte områder, og lar andre områder ha formålet Inf. I KU for innspillene som angår disse områdene har vi anbefalt områdeplan med en klar stillingstagen til landbruksjord på Storebø.

Oppsummering:

Austevoll kommune har gjort grep for å verne om jordbruksland på Storebø, og legge til rette for beite for villsau. Vi har i vår konsekvensvurdering gjort ytterligere anbefalinger om restriksjoner for utbygging der vi ser at utbygging kommer i konflikt med landbruk. Dette gjelder særlig for beiteområder og kystlyngheia, hvis eksistens beror på et stadig beitetrykk.

Eventuelle tiltak:

- Områdeplan for Storebø, der det vurderes sone med særlig hensyn til landbruk jmf. Pbl. § 11-8 c.
- Bestemmelser til arealdelen i kommuneplanen 2006: § 4 Lokalisering, 4.1 Spredt boligbygging: "Det skal ikkje byggjast på dyrka mark."

5.2.5 Barn og unges interesser

Dagens situasjon:

Flere tiltak som er nevnt under bolyst og trivsel gjelder særlig for barn og unge i kommunen. Det gjelder særlig nærmiljøet der familier bor, der lekeplasser, friluft- og rekreasjonsområder, gode gang- og sykkelveier, nærhet til skole og arbeidsplasser er positive aspekter.

Tilknyttet skolen på Storebø ligger Austevollhallen, som er en flerbrukshall som kan romme mange ulike aktiviteter, som ballsport, dans, treningsrom, squash, klatrevegg, løpebane og bowling.

Austevoll kulturskole og Austevoll musikkråd har på vegne av kommunen ansvaret for å arrangere ungdommens kulturmonstring.

Austevoll idrettsklubb har et bredt tilbud til barn og unge i kommunen, med blant annet fotball, friidrett, klatring, innebandy, håndball, volleyball osv.

Konsekvenser av planen:

Bevaringen av soner for friluftsliv i kommuneplanen har vært viktig i vurderingene av kommuneplanen. Etablerte leke- og rekreasjonsområder bør i stor grad bevares for være tilgjengelig for barn og unge. Hvis man av ulike grunner må ta bruk av lekeområder for barn i forbindelse med prioritert utvikling, må det kompenseres med tilsvarende tilbud i nærområdet.

Oppsummering:

Den forespeilede befolkningsøkningen de neste årene legger føringer for skoleutviklingen i kommunen. Det vil bli behov for et større tilbud, med kapasitet til langt flere elever og oppgraderte skolebygg. Sentrumsutviklingen om Storebø og Bekkjarvik er positivt i skolesammenheng. Ny boligutvikling i disse områdene har kortere skolevei og eksisterende skolebygg kan oppgraderes og utvides for å møte nytt behov.

Bolyst og trivsel for familier med barn og unge er basert på gode nærmiljø. I Austevoll består det i tilgangen på lokale arbeidsplasser, et godt bomiljø, enten i et fortettet sentrumsområde eller i utkantstrøk, og nærheten til det karakteristiske landskapet i kommunen. Tilgangen til sjø og havneområder bør opprettholdes for de unge i kommunen, og det bør jobbes strategisk fra kommunens side med å unngå utstrakt privatisering av disse områdene. Forholdet barn og unge har til nærmiljøet er med på å etablere stedstilhørighet.

Eventuelle tiltak:

- Ungdommens kommunestyre bør involveres ytterligere i reguleringsplanarbeidet.
- Båndlegging av friluftsområder i tilknytning til tette boligområder.

5.2.6 Universell utforming

Dagens situasjon

I denne planen har man gjort grep for å fortette de to kommunesentrene på Storebø og i Bekkjarvik. Det satses både på flere boliger og næringsutvikling innenfor disse områdene. En tettstedssituasjon med samlokaliserte tjenester er positivt for universell tilgjengelighet. Nye prosjekter i Bekkjarvik og Storebø, for eksempel Prestaneset, er universelt tilpasset. Nye bebygde strøk er pålagt universell utforming av Plan- og bygningsloven.

Det jobbes med å tilpasse turløyper i kommunen, Vinnesvatnet har universelt utformet tursti. Det gjelder tilgang for funksjonshemmede, eldre, synshemmede, barnevogner osv.

Konsekvenser av planen:

Planen legger opp til fortetting av sentrum, med boliger, næring og offentlige formål i korte avstander fra hverandre. Det legges opp til flere friområder/grøntområder som vil få bedret universell tilgjengelighet. Flere småbåthavner og naust med tilkomstveier, bedrer muligheten for alle til å kunne benytte seg av sjøen.

Oppsummering:

Sentrumsutviklingen er positiv med tanke på universell utforming, da mennesker som har redusert bevegelsesfrihet ville kunne bo i nærheten av flere tilbud. Begge steder legges det også opp til at det skal være grønntområder som er universelt tilgjengelige innenfor det som må defineres som sentrum.

Mange områder ligger kupert til, eller i slike avstander fra hverandre, at man er avhengig av bil før de kan gjøres universelt tilgjengelige.

Eventuelle tiltak:

- Områder for bolig, idrett, offentlige formål og friluftsområder kan få krav om omreguleringsplan, slik at man på en bedre måte kan følge opp universell utforming.
- Tydelig gjøring av kommunes implementering av universell utforming i eksisterende og ny bebyggelse.

5.2.7 Kulturminner

Dagens situasjon

Den overordnede ROS-analysen avdekket mange kulturminner spredt over hele kommunen. Alle innspill har fått bemerkning på KU hvis de ligger i konflikt med kulturminner. Den største tettheten av arkeologiske funn er på Stora Kalsøy, Storebø, Bekkjarvik, Stolmen og Møkster.

Konsekvenser av planen

Noen innspill i revideringen er ikke anbefalt på grunn av konflikt med registrerte kulturminner. De fleste innspillene med konflikt har fått anbefalt plankrav med pålagt hensyn til kulturminne.

Oppsummering

Alle innspill som berører kulturminner registrert fra riksantikvarens søkemotor kulturminnesøk.no har fått merknad i ROS og KU på innspillsnivå. Det bør foreligge reguleringsplan før utbygging i områder med kulturminner.

Eventuelle tiltak

- Reguleringsplan for områder med kulturminner, for å sikre integreringen av verneverdige kulturminner i nye bebygde omgivelser.

5.2.8 Naturmangfold, med vurdering etter Naturmangfaldslova § 8 - § 12

Dagens situasjon:

Norsk Natur Informasjon startet sommeren 2002 opp arbeidet i Austevoll kommune med å utarbeide en oversikt over foreliggende kunnskap om naturtyper og arter i kommunen (NNI Rapport nr. 100). Prioriterte områder ble gjennomgått og klassifisert i henhold til metodikk i DNS Håndbok 13. Hovedmålet var å finne de viktigste områdene knyttet til nasjonalt prioriterte naturtyper, jmf. DN 1999a). Kartleggingen resulterte i prioriteringen av 49 naturtypeenheter i kommunen. De er fordelt på fem hovednaturtyper: 5 myrområder, 16 skogområder, 2 ferskvann, 5 kyst- og havstrand og 21 kulturmarksområder. Alle lokaliteter er verdivurdert i henhold til tre hovedkategorier: A: svært viktig (bl.a. eksisterende naturreservater vernet etter Naturvernloven), B: viktige områder (generelt et regionalt perspektiv på verdi av området) og C: lokalt viktige områder (gjelder kommunens arbeid med å sikre et bredt utvalg av lokalt biologisk mangfold). Av de 49 kartlagte naturtypeenheterne er fire klassifisert som A-områder, åtte som B-områder og 37 som C-områder.

Konsekvenser av planen:

I revideringen av kommuneplanen er det mange foreslåtte nye innspill på uberørt grunn. I innspill som gjelder boligutbygging, har vi på grunnlag av boligbehovprøvingen, prøvd å unngå større utvidelser over uberørt landskap og heller anbefalt fortetting av eksisterende boligområder. Når det foreligger registrerte sårbare naturtyper, friluftsområder eller rødlistede arter, er innspillet anbefalt tatt ut av planen.

Registreringer under naturmangfoldtemaet er oppsummert under sårbarhet i ROS-analysen. KU på innspillsnivå viser hva som angår det enkelte innspillet. Naturmangfold og friluftsinnteresser har vektet tungt i vurderingen av innspillene.

Oppsummering:

Miljøverndepartementet skriver at "Naturen skal forvaltes slik at planter og dyr som finnes naturlig sikres i levedyktige bestander. Variasjonen av naturtyper og landskap skal opprettholdes." Inngrep skal unngås i truede naturtyper, høsting skal ikke føre til at arter eller bestander utryddes eller trues og truede arter skal opprettholdes.

Vurdering av §8 - §12 i Naturmangfaldlova.

§ 8: I Austevoll ser man mange funn av arter som knytter seg til landskap som enten er værhardt, og som har skrint jorddekke, eller arter som kan knyttes til kystlynghei og beitetrykk. Da Austevoll har sparsomt med skog, og særlig blandingsskog, vil disse naturtypene og artsforekomster man finner her, være lokalt svært viktige. Innspill som kommer i konflikt med naturtyper og arter er ikke anbefalt tatt videre med i revideringen, eller har fått særlige plankrav knyttet til seg. I strandsonen vil kravet til grønne korridorer og tilgjengelige overganger mellom land og sjø være særlig viktig å etterfølge. Naturlig overganger fremfor sprenge, eller oppbygde overganger må sikres.

For kartlegging av berørt naturmangfold for revidert kommuneplan er følgende databaser benyttet: naturbase.no og artdatabanken.no. Skogoglandskap.no har vært nyttig for å få oversikt over influensområder, og utstrekning av skog og jordbruk. Videre har man hatt en del skriftlige rapporter å støtte seg på, *NNI.rapport nr. 100*, som er en kartlegging av naturtyper for Austevoll, samt *Viltet i Austevoll*, en registrering av fugler, pattedyr, fisk og amfibium i Austevoll. Vi har også hatt god tilgang på lokalkunnskap gjennom muntlige kilder, som har bidratt med nyttig informasjon i kartlegging av landbruk og vilt.

Vi har ikke funnet markeringer av manglende informasjon for planens berørte områder, men man kan selvfølgelig ikke se bort i fra dette. Særlig nevner rapporten, *Viltet i Austevoll*, at man trolig har flere spettearter i områdene som sammenfaller med hønsehauken. Kildene vi har brukt for å utrede naturmangfoldaspekter for Austevoll stemmer godt overens med hverandre. Vi vurderer derfor både kvantitet og kvalitet på kunnskapsgrunlaget som god.

Det vi gjerne kunne hatt en bedre oversikt over, var områder for arter under beskatning. Områder hvor det drives jakt og fiske har vi fått oversikt over gjennom vår muntlige kilder, men dette kunne med fordel vært å finne i offentlige baser. Dette er områder som gjerne sammenfaller med næring, friluftsliv, samfunnsikkerhet og risiko for bestander som ikke er under beskatning. Dette tenker vi er mer et nasjonalt behov, enn spesifikt for Austevoll.

§ 9: I utgangspunktet anbefaler vi som konsulenter at tiltak som kommer i konflikt med sårbare arter og naturtyper, tas ut av planen. Til en viss grad vil man kunne si at det mangler kunnskap om hvilke virkninger tiltakene vil få for naturmangfoldet. Dette er særlig gjeldende for formålet «næring», som jo kan romme så mye. Der konsulent har vært i tvil om dette, har vi lagt inn en anbefaling på at reguleringsplan skal være påkrevd. Slik vil både kommunen og andre instanser kunne få vite mer spesifikt hva formålet dreier seg om, og hvordan eventuelle virkninger på naturmangfoldet er tenkt løst. På naust og næringsformål i strandsona som strekker seg over store områder, anbefaler vi kommunen å legge inn egne retningslinjer for regulering, med blant annet fokus på grønne korridorer og naturmangfold.

§ 10: Austevoll kommune har få boligområder som i dag kan kalles tettbygde, og generelt kan man si at det finnes mye uberørt natur, og et kulturlandskap som på mange måter ikke kommer i konflikt med naturmangfoldet. Steder hvor man i dag vil kunne si at det er grunn til å tro at arter får sine områder begrenset og/eller påvirket, er knyttet til havner og fiskeri. I dette planforslaget ligger det inne flere utvidelser knyttet til dette. I et regionalt perspektiv, vil Austevoll være et område hvor man i større grad enn for andre skal godkjenne en slik utvidelse, da Austevoll kommune er en satsningskommune for nasjonale og internasjonale havner. Det samme vil til en viss grad også gjelde for naust og fritidsbebyggelse i strandsona, der Austevoll med sin status kan være til avlastning for nabokommunene som har strengere restriksjoner for strandsona.

Vi anbefaler også at naturtyper med eldre skog forblir uberørt av utbygging, eller får særlige plankrav knyttet til seg, da dette er områder som er under press regionalt som nasjonalt, og er habitat for en rekke truede arter, samt har potensial for en rekke nye registreringer. Båndleggingssoner i grensesonen til slike områder kan hindre at ny bebyggelse kommer for tett på.

§ 11 og § 12: På områder der vi ser at det kan ligge konflikter angående naturmangfold, har vi anbefalt at kommunen legger inn krav om regulering. Slik får tiltakshaver redegjort for eventuelle tiltak, og planmyndighet får anledning til å vurdere mer spesifikt, og eventuelt komme med krav om avbøtende tiltak. Det er særlig viktig at kommunen gjennom plankrav bygger opp tiltak og sikring mot fremmede arter.

Eventuelle tiltak:

- Dersom forholdene er tilpasningsdyktig anbefales reguleringsplan for områder med registrerte naturtyper og arts mangfold for å tilpasse ny bebyggelse til eksisterende situasjon.

5.2.9 Fritidsboliger

Dagens situasjon:

Satsningsområdene for fritidsboliger i revideringen er nord på Hundvåkøy, fra Barmen over Skår på østsiden av kraftlinjen og over øyene til Sandtorv. I tillegg er det tenkt nye hytteområder vest for Kolbeinsvik og på Gauksheim, sør på Selbjørn.

Konsekvenser av planen:

En problemstilling i vurderingen av kommuneplanen har vært fritidseiendommer brukt til fast bopel i perioder. Konsekvensene av dette gir utfordringer i kommunens plikt om å opprettholde overordnet infrastruktur til ulike behov i fritidsbolig og bolig. Det vil være vanskelig å beregne tilstrekkelig nettverk og leveranser av for eksempel strøm, vann og avløp. Konsekvensene av dette kan bidra til hyppigere strømbrudd og variabelt vanntrykk. Det vil være vanskelig for kommunen å oppgradere teknisk infrastruktur på rett sted til rett tid om det åpnes for denne type fleksibel bruk, mens kommunens oversikt er på overordnet nivå.

Oppsummering:

Austevoll kommune har under temaet bolig og boligutvikling en overordnet strategi som lyder *"Austevoll har mange innbyggjarar som ynskjer for ein kortare periode å ha fast bopel i ein fritidsbustad. Kommunen er positiv til dette der det høver."* Det bør formaliseres hvordan dette skal foregå for å ikke skape unødvendige konflikter og problemer. Hvordan avgrenses bruksområdet for fritidsboligen som bolig og hvordan forholder denne bruken seg til kommunen sin tjenesteplikt?

Hvilke hyttetomter blir solgt, hvilket området fungerer, samlokalisering, behovsprøvingen, satsningsområder i kommunen.

Austevoll kommune ville hatt stort samfunnsmessig utbytte av en helhetlig planlegging av fritidsbebyggelse. Temaet bør vurderes inn i kommuneplanens samfunnsdel med målsetting, formulerte utfordringer og strategi. Bevaringen av viktige friluftsområder og uberørt landskap er et viktig grunnlag for en slik prosess. Videre gjelder det å effektivisere infrastruktur ved samlokalisering og felles planlegging for hytteområdene for å optimalisere forholdene for hver enkelt hytte. I planleggingen av hytteområder er sosiale overganger, tilgjengelige uterom med bevarte landskapskvaliteter og påkobling på eksisterende infrastruktur viktige aspekter. Dette kommer til å bli stadig mer aktuelt når hyttefeltene blir flere og tettere i framtiden.

Eventuelle tiltak:

- Fritidsboliger inn som eget tema i kommuneplanens samfunnsdel, med formulert målsetting, konkretiserte utfordringer og kommunal strategi.
- Kartlegging av fritidsboliger i perioder brukt som bolig, for å møte behovet for utvidet infrastruktur i samarbeid med Austevoll kraftlag.
- Utvidelse av bestemmelsene angående planlegging av fritidsbebyggelse med særlig vekt på landskapstilpasning, arealdisponering og positive mellomrom i tettere hyttefelt.